

Anden næstformand (Henning Grove):

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

6) Anden behandling af lovforslag nr. L 146: Forslag til lov om ændring af lov om tjenestemandspension.

Af finansministeren (Mogens Lykketoft).
(Fremsat 28/1 97. Første behandling 5/2 97.
Betænkning 16/4 97).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer og spørgsmålet om dets overgang til tredje behandling sættes til forhandling under ét.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

§§ 1 og 2 vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Henning Grove):

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

7) Forespørgsel nr. F 62:

Forespørgsel til statsministeren og indenrigsministeren:

»Hvad er regeringens holdning til ideen om EU's udvikling hen imod regionernes Europa, herunder til oprettelsen af Euroregion Schleswig?«

Af Pia Kjærsgaard (DF), Kristian Thulesen Dahl (DF), Ole Donner (DF) og Poul Nødgaard (DF).
(Forespørgslen anmeldt 15/4 97. Fremme af forespørgslen vedtaget 18/4 97).

Begrundelse

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Dansk Folkeparti har taget initiativ til denne debat for at få den grundlæggende folketingsdiskussion om euroregioner, inden en skelsættende og vidtrækkende beslutning træffes i Sønderjylland.

Sønderjyllands Amtsråd agter nemlig på et møde den 5. maj – i øvrigt dagen for Danmarks befrielse – og med endelig vedtagelse den 2. juni at beslutte, at Sønderjyllands Amt skal indgå i Euroregion Schleswig. Dette har selvsagt medført en kolossal debat i det sønderjyske, hvor alle har en mening om det rigtige eller forkerte i beslutningen.

Hvor man i mange år har haft et forbilledligt samarbejde i grænseregionen, er der nu fare for, at følelserne bliver så oppiskede, at mange års fredelig sameksistens er truet. Dette kan man så takke Sønderjyllands Amtsråd med Venstremanden Kresten Philipsen i spidsen for; desværre.

Alternativt besinder amtsrådet sig, og som det mindste udskydes beslutningen til efter amtsrådsvalget den 18. november, eller også venter man med at træffe beslutningen, indtil der har været afholdt en lokal folkeafstemning. Dette vil for Dansk Folkeparti at se være det kloge valg, for så kan debatten blive ført seriøst og sagligt sommeren over med henblik på, at den sønderjyske befolkning selv beslutter, hvorvidt Sønderjylland fremover skal repræsenteres udadtil af en euroregion.

Uanset hvor meget kompetence euroregionen får, vil den under alle omstændigheder give endnu et lag af politikere, som bliver udpeget af andre politikere. Det regionalråd, som skal lede euroregionen, skal jo ikke direkte vælges af befolkningen.

Når Dansk Folkeparti har rejst denne forespørgsel med ønsket om at få debatteret spørgsmålet også mere generelt om udviklingen hen imod regionernes Europa, er det naturligvis, fordi Euroregion Schleswig har baggrund i det EU-tankegods, som kommer til udtryk i det europæiske charter for grænseregioner og grænseoverskridende regioner.

Det er for Dansk Folkeparti lysende klart, at tanken om regionernes Europa er et led i opbygningen af et Enhedseuropa, hvor nationalstaternes suverænitet langsomt, men sikkert skal forsvinde. Euroregioner med dets formaliserede samarbejde på tværs af nationalstaternes grænser er som skabt til at blive pressionsenheder for øget EU-integration. Og det står da også klart som formålet, når man læser det europæiske charter for grænseregioner og grænseoverskridende regioner; den tekst, som vel kan betegnes som en slags grundlov for euroregioner, herunder altså også for Euroregion Schleswig.

En anden problemstilling, som Dansk Folkeparti ønsker at rejse i dagens debat, er spørgsmålet om den kompetence, som overdrages i forbindelse med oprettelse af euroregioner.

Sønderjyllands Amtsråd vil på borgernes vegne overdrage kompetence til Euroregion Schleswig. Indenrigsministeren har i svar på skriftlige spørgsmål i Folketinget allerede redegjort for, at der ikke efter regeringens opfattelse sker overdragelse af suverænitet med aftalen, da der skal være principiel enighed i euroregionens regionalråd om beslutninger.

Men hvor går grænsen egentlig for, hvor meget kompetence et amtsråd kan uddelegere? Når man ser på formålet med Euroregion Schleswig, er det jo mange områder, det udpegede regionalråd og de otte personer i euroregionens bestyrelse skal tage sig af. Der er selv sagt problemer i forbindelse med dette, og der må nødvendigvis trækkes en grænsedragning.

I Dansk Folkeparti håber vi, at vi med dagens debat kommer lidt nærmere på en afklaring af disse spørgsmål. Det er på denne baggrund, at vi ser frem til at høre statsministerens og indenrigsministerens besvarelse her i dag.

Besvarelse

Indenrigsministeren (Birte Weiss):

Tre gange har regeringen inden for de sidste par måneder haft lejlighed til at udtale sig om for-

slaget om en yderligere formalisering af det regionale samarbejde, der finder sted i det dansk-tyske grænseland. I dag gentager jeg gerne, hvad regeringen tidligere har sagt, og hvad statsministeren også er enig i: Regeringen har ikke nogen indvendinger imod initiativer, der tjener til at fremme mellemfolkelige samarbejder.

Så længe dette samarbejde holdes inden for de kommunale og amtskommunale ansvarsområder og inden for den danske lovgivning, så hverken skal eller vil regeringen blande sig i spørgsmålet om det hensigtsmæssige i sådanne samarbejder eller i deres form.

Det afgørende, som jeg også har tilkendegivet i en besvarelse på et skriftligt spørgsmål, spm. nr. S 1709, er for det første, og det vil jeg understrege, at amtsrådets indgåelse af aftalen ikke vil være i strid med den kommunale styrelseslov. For det andet at amtsrådets indgåelse af aftalen ikke vil være i strid med anden lovgivning. Og for det tredje at aftalen ikke vil kræve Folketingets godkendelse eller nogen form for ny lovgivning.

Endelig vil jeg til slut godt pege på, at Indenrigsministeriet jo fører et legalitetstilsyn med landets amtskommuner, og at ministeriet her igennem vil påse, at det grænsekommunale samarbejde – også dette her – holder sig inden for lovgivningens grænser.

Forhandling

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg vil indledningsvis sige, at jeg er overrasket. Jeg er usædvanlig overrasket. Mage til forsøg på at besvare en forespørgsel, som er stillet i Folketinget, skal man da lede længe efter.

Der er stillet en forespørgsel med teksten: »Hvad er regeringens holdning til ideen om EU's udvikling hen imod regionernes Europa, herunder til oprettelse af Euroregion Schleswig?«. Hvad får Folketinget? En meget kort besvarelse fra Indenrigsministeren, som alene forholder sig til en gengivelse af nogle svar, indenrigsministeren har givet Folketinget tidligere. Jeg synes, det er usselt. Jeg refererede i min begrundelse for forespørgslen, at vi fra Dansk Folkepartis side var opmærksomme på de besvarelser, der tidligere er givet af regeringen. Så er det dog usselt alene at gå op og henviser til selvsamme besvarelser.

Jeg havde planlagt at starte min tale med at takke ministrene for besvarelsen af forespørgslen. Det har jeg ingen mulighed for.

Men jeg vil sige, at det jo ikke er nogen hemmelighed, at vi i Dansk Folkeparti er skarpe modstandere af oprettelsen af euroregioner, da vi ser dem som et led i oprettelsen af et stadig mere integreret Europa, hvor nationalstaternes suverænitet langsomt, men sikkert forsvinder. Historisk kan det jo fastslås, at hver eneste gang EU, det tidligere EF, har oprettet et nyt forum eller et nyt organ, så har hensigten samtidig været at øge integrationen og sikre, at det nye forum har virket som motor i denne proces. Derfor er det også interessant at læse det europæiske charter for grænseregioner og grænseoverskridende regioner, som jo danner baggrund for euroregionerne og dermed også baggrund for Euroregion Schleswig.

Jeg havde faktisk forestillet mig, at regeringen ville forholde sig til det under besvarelsen af denne forespørgsel, for det er jo det, sagen drejer sig om.

I det charter, som er vedtaget i 1981 med ændringer i 1995, står der bl.a.: »Først når de økonomiske, kulturelle, sproglige, trafikale og retlige grænser nedbrydes og Europa er integreret til en enhed i al sin mangfoldighed, kan grænseområdernes nationale perifere beliggenhed forvandles til en gunstig europæisk beliggenhed.«

Og et andet sted i teksten står: »Behovet for at overvinde hæmmende nationalstatslige regler er intetsteds så tydeligt for enhver som i nabo-staters grænseområder.«

Og senere i charteret står der: »I den fremadskridende europæiske integration og det voksende økonomiske samarbejde bør også borgerne i grænseområderne kunne kræve ligeværdige leveforhold i dette nye Europa.«

Og af teksten kan endvidere ses, at målet er at skabe en ensartet regional identitet på tværs af nationalstaterne. Der står således i charteret: »Regional identitet inden for staterne og inden for Europa findes også i regionerne som et element i en Europæisk Union.«

Det sidste citat, jeg for nærværende skal nævne fra det charter, som altså skal danne baggrund for Euroregion Schleswig, er et, som skal fremgå af sidste kapitel, nemlig kapitel 5 i charteret, og her står: »Dette charter for grænseregioner og grænseoverskridende regioner er udarbejdet ud fra bevidstheden om den historiske baggrund og ansvaret for fremtiden i et

Europa, der vokser sammen, og hvor grænseregioner og grænseoverskridende regioner spiller en afgørende rolle.«

Det fremgår med andre ord klokkeklart af disse citater, at det grundlag, som Euroregion Schleswig bygger på, er gennemsyret af tanken om europæisk enhed på bekostning af nationalstaternes selvstændighed og suverænitet.

Det burde give sig selv, at en tilslutning til så vidtrækkende målsætninger kun bør ske efter forudgående folkeafstemning. Men ikke en gang dette mindstekrav ser det ud til, at politikerne i Sønderjyllands Amtsråd vil opfylde. De ønsker blot at tromle beslutningen igennem, uden at den befolkning, som skal leve med beslutningen, og som i den grad går op i spørgsmålet, får lejlighed til at tage direkte stilling til sagen. Vælgerne henvises alene til at lade spørgsmålet indgå i den almindelige vurdering i forbindelse med amtsrådsvalget den 18. november senere i år, et valg, hvor den enkelte vælger er tvunget til at lade alle mulige forskellige hensyn spille ind i vurderingen af, hvor man sætter sit kryds. Således er det i øvrigt spændende at se, at en af de ivrigste modstandere af Euroregion Schleswig, sognepræst Britt Haarlev, agter at opstille som socialdemokratisk kandidat til amtsrådsvalget.

Dansk Folkeparti mener ikke, at det er fair, at flertallet ikke vil give befolkningen en mulighed for direkte ved en folkeafstemning at afgøre, om Sønderjylland skal indgå i Euroregion Schleswig. Derfor mener vi, at Folketinget skal opfordre til, at der afholdes lokal folkeafstemning om deltagelsen, før Sønderjylland lader sig indlemme i Euroregion Schleswig.

Dansk Folkeparti mener, at Folketingets opfordring skal være generel, således at det bliver reglen – altså også for andre dele af Danmark, som skal indgå i en Euroregion – at der bliver afholdt en lokal folkeafstemning om emnet. Det skal være lokalbefolkningen direkte, som afgør, om de ønsker, at deres del af landet skal indgå i en sådan euroregion.

Man kan i øvrigt forestille sig, at det næste område, som bliver søgt inddraget i en sådan euroregion, er Bornholm. Her mener Dansk Folkeparti så naturligvis også, at befolkningen skal have mulighed for direkte ved en afstemning at bestemme, hvorvidt Bornholm skal deltage i euroregionsprojektet. Den samme holdning har vi naturligvis også, hvis euroregioner skal udstrækkes til at omfatte eksempelvis en Femerregion med Falster.

Det er klart, at da Dansk Folkeparti under debatten i dag ønsker den konklusion, at deltagelse i en euroregion skal til lokal folkeafstemning og ikke en landsafstemning, så er det på grund af indenrigsministerens totale afvisning af, at der på nogen måde kan ske suverænitetsafgivelse i forbindelse med deltagelse i en euroregion.

Så for Dansk Folkeparti at se er det helt alene og aldeles indenrigsministerens og regeringens ansvar. For hvis det bliver tilfældet, så mener vi i Dansk Folkeparti, at der på landsplan skal afholdes en folkeafstemning om emnet.

Jeg vil gerne i det følgende komme med nogle kommentarer til den debat, som har verseret og for øjeblikket verserer i det sønderjyske. Det er en meget følelsesladet debat. Og jeg vil gerne sige, at det har været helt utroligt at opleve den naivitet, som åbenbart har kendetegnet Amdtsrådets flertal og i særdeleshed amtsborgmester Kresten Philipsen. Han har totalt undervurderet den almindelige sønderjydes følelser for grænsespørgsmålet og dermed den reaktion, som er kommet efterfølgende.

Denne holdning kommer også til udtryk fra chefredaktør Siegfried Matlok fra det tyske mindretals avis Der Nordschleswiger. Han siger, at Kresten Philipsen desværre helt har undervurderet den effekt, som ordet Euroregion Schleswig ville få på sønderjyderne. Grænsen ligger jo fast, og det skal den blive ved med. Og Siegfried Matlok kan frygte, at denne sag vil bombe grænsesamarbejdet tilbage.

Måske føler Kresten Philipsen, at han vil tabe ansigt, såfremt han erkender den fadæse, det er, at amtsrådet vil køre denne sag igennem uden at spørge Sønderjyllands borgerne. Men i Dansk Folkeparti mener vi, at han burde være den første til at erkende, at sagen er fejlekspederet, og at man burde starte forfra, inden det er for sent. Det kan være, at Kresten Philipsen mangler en undskyldning for at erkende fadæsen, men Folketinget kan jo eksempelvis i dag give ham en sådan.

Jeg vil også gerne understrege, at Dansk Folkeparti også lokalt i Sønderjylland er tilhænger af et godt og stabilt samarbejde i grænseområdet. Vi mener faktisk, at der på rigtig mange områder har været et forbilledligt samarbejde hen over den dansk-tyske grænse de sidste årtier. Vi spørger derfor: Hvorfor fundamentalt ændre noget, som fungerer godt?

Karl Otto Meyer fra SSV har i Jyllands-Posten advaret imod Euroregion Schleswig. Han siger,

at historien gennem 1.000 år har vist os, at Danmark er bedst tjent med, at der er en grænse, og at den er synlig.

Et interessant synspunkt, som Dansk Folkeparti er enig med Karl Otto Meyer i, hvorfor vi jo også er gået imod Schengenaf-talen, som har til formål at fjerne den synlige grænsekontrol. Det er en udviskning af grænsen, som bliver endnu mere fasttømret af Euroregion Schleswig.

Meningsmålinger har i øvrigt vist, at 70 pct. af sønderjyderne ønsker spørgsmålet afgjort ved en folkeafstemning, mens kun 19 pct. mener, at amtsrådet skal træffe beslutningen alene. Vi spørger derfor, hvilke saglige argumenter der er for, at sønderjyderne ikke må bestemme dette spørgsmål direkte ved en folkeafstemning.

I Dansk Folkeparti kan vi rent faktisk ikke finde et eneste argument for, at borgerne ikke skal afgøre det her spørgsmål direkte ved en folkeafstemning, og derfor vil jeg fremsætte følgende:

Forslag om motiveret dagsorden

»Idet Folketinget konstaterer, at lokal folkelig opbakning er nødvendig som forudsætning for deltagelse i en euroregion, opfordrer Folketinget til, at der afholdes lokal folkeafstemning om emnet forud for deltagelse i en euroregion.

Folketinget går herefter over til næste sag på dagsordenen.«
(Dagsordensforslag nr. D 90).

Første næstformand (Ivar Hansen):

Der er nu fremsat følgende forslag om motiveret dagsorden: (Se ovenfor). Dette forslag indgår herefter i forhandlingen.

(Kort bemærkning).

Jan Køpke Christensen (FP):

Det er måske lidt mærkeligt på nuværende tidspunkt at gå op, men jeg mener, at det er en ubehagelig situation, vi står i i dag. Et folketingsmedlem har ønsket denne forespørgselsdebat, og jeg opfatter det her som en meget arrogant måde at afvise noget så demokratisk som at stille en forespørgsel på.

Det, som ministeren sagde, var, at man hverken kan eller skal blande sig i, hvad sønderjyderne gør, når man ikke overtræder gældende lovgivning. Jeg vil gerne spørge ministeren, og det kan ministeren så også tage med i afslutningen: Er det vitterligt således, at man ikke har

opfattet den store protest, der er hos sønderjyderne?

Det, som vi har set dernede er jo virkelig en helt utraditionel måde at gå til værks på. Det har også været ubehageligt, men det viser noget om, hvor meget sønderjyderne går op i denne sag.

Jeg mener, at man kun har været medvirkende til at forværre samarbejdet, det fortrinlige samarbejde, der har været med vore naboer mod syd, og det samarbejde skal forhåbentlig fortsætte. Jeg synes, at det mindste, man kan få, er en opfordring fra regeringen til at tage hensyn til lokalbefolkningen.

(Kort bemærkning).

Peder Sønderby (V):

Kun en kort kommentar: Jeg er enig med de to foregående talere i, at man måske kunne have ønsket et lidt bredere svar fra regeringen om regionerne og om de muligheder, der er i det internationale samarbejde. Men ellers er jeg helt tilfreds med svaret, for det er en klar melding om, at det er en afgørelse, Sønderjyllands Amt træffer. Men i lyset af de visioner, som Sønderjyllands Amt har vist her, synes jeg måske, vi kunne have fået lidt mere.

Det, jeg er gået herop for, er en kommentar til de to foregående talere, der sagde, at det ikke har været en seriøs og saglig debat. I februar måned inviterede amtet en række personer fra Sønderjylland til en saglig og bred debat om det her, og der har været debat siden. Så det synes jeg ikke man skal sige.

Man siger, at Sønderjyllands Amt vil tromle det igennem, fordi 24-25 medlemmer af Sønderjyllands Amt har valgt, indtil nu i hvert fald, at sige god for det. Man kigger nu på hørings-svarene, tager en debat om en uges tid, og så drøfter man med samarbejdspartnerne syd for grænsen, om man kan ændre navn osv., og så tager man en ny debat. Man skal ikke påstå, at det bliver tromlet igennem, og det er det, jeg gerne vil angribe.

(Kort bemærkning).

Jan Kørpe Christensen (FP):

Jeg kender udmærket hr. Sønderbys og Venstres holdning til den her sag. Hr. Sønderby er også bekendt med, at Fremskridtspartiet jo meget indædt har kæmpet imod, at man vedtager noget hen over hovedet på lokalbefolkningen. Vi var til et møde sammen i Sønderjyllands Amt, hvor hr. Sønderby opfordrede til hurtigst muligt at få det her vedtaget, for som han sagde: Ellers kan vi diskutere det her til hudløshed.

Det viser noget om, hvor meget hensyn man tager til lokalbefolkningen. 70 pct. skulle være interesseret i en folkeafstemning. Så kan vi drøfte, hvor meget suverænitets osv. vi afgiver, men ikke desto mindre er kendsgerningen, at lokalbefolkningen ønsker at være med i den her sag. Så det er ikke bare, fordi det er kort inden et amtsrådsvalg.

Fremskridtspartiet har i amtsrådet foreslået denne folkeafstemning nu, som det også bliver foreslået her i Folketingssalen. Vi mente helt givet også, at det var dér, beslutningen om en folkeafstemning skulle tages, men så, ligesom man desværre ser desværre regeringen i dag gøre, afviser man fuldstændig blankt at tage hensyn til lokalbefolkningen.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg vil allerførst sige til hr. Sønderby, at jeg naturligvis er tilfreds med, at hr. Sønderby er enig i, at regeringens manglende svar er utilfredsstillende, og at det er utilfredsstillende, at regeringen overhovedet ikke ønsker at besvare denne forespørgsel på en seriøs måde, hvor man går ind i en substansdiskussion af det ønskværdige ved euroregioner

Derudover vil jeg sige til hr. Sønderby, at der ikke er lang tid til den 5. maj, og det er rent faktisk den 5. maj, at Sønderjyllands Amtsråd har planlagt at træffe principbeslutningen om gennemførelsen af Euroregion Schleswig. Jeg tror, langt de fleste borgere i Sønderjylland føler, at beslutningen om Euroregion Schleswig hastes igennem, og at der ikke levnes tilstrækkelig tid til den folkelige debat, som er nødvendig, og at man står med et unødvendigt tidspres, fordi amtsrådet vil træffe beslutningen så hurtigt, som man arbejder på.

Der har været debat. Jeg ved, at der også er andre partier i det sønderjyske end Dansk Folkeparti, der har arbejdet på, at beslutningen skulle træffes på et senere tidspunkt, og jeg har sågar set indenrigsministeren i lokalpressen citeret for, at hun synes, at der skulle være mere tid til debat, så det er jo ikke alene noget, Dansk Folkeparti fremfører som ønske.

(Kort bemærkning).

Peder Sønderby (V):

Jeg skal senere i min ordførertale vende tilbage til, hvordan debatten er startet, men jeg bliver nødt til nu som svar til hr. Kørpe Christensen at sige, at de argeste modstandere af Schengen-

aftalen var med til at starte denne diskussion. De har sammenkoblet Schengenaftalen og den debat, der foregår i Sønderjyllands Amtsråd nu, og det har været usagligt. Og jeg vil nok sige, at det er dér, den usaglige del har været, for det skal skilles ad. Folketinget har på gentagne møder drøftet Schengenaftalen. Nu drøfter vi det regionale samarbejde i Europa, og det vil vi så gøre i den kommende debat.

Så vil jeg også gerne til hr. Thulesen Dahl sige: Jamen det er en 3-årig aftale. Der står i aftalen – hvis hr. Thulesen Dahl havde set aftalen – at den skal tages op til revision om 3 år, og derved kommer den jo indirekte ind i valgkampen. Så kan man jo spørge, hvilken stilling Dansk Folkeparti så vil tage?

Jeg er sikker på, at der vil være en tiltro til det samarbejde, der lægges op til nu, når bølgerne har lagt sig. Vi har i mange år har haft et samarbejde tværs over grænsen. Jeg sidder i kontaktudvalget for det tyske mindretal og for det danske mindretal syd for grænsen. Vi har haft et udmærket samarbejde. Det kører godt, og når bølgerne har lagt sig, når de 4 eller 3/4 EF-modstander, der har ført an i denne debat, ser, hvad der sker, vil sønderjyderne i hvert fald finde ud af, hvad vi kan bruge det samarbejde til også i fremtiden.

(Kort bemærkning).

Jan Kørpe Christensen (FP):

Som bekendt har Fremskridtspartiet også et medlem i kontaktudvalget for det tyske mindretal, og det er undertegnede. Jeg erkender, at vi har haft og vi fortsat har et fortræffeligt samarbejde med det tyske mindretal. Hovedargumentationen for Fremskridtspartiet er, at vi ikke under nogen omstændigheder vil sætte dette fornuftige samarbejde over styr, og ved at åbne øjnene i Sønderjyllands Amt kan vi erkende, at det er ved at ske.

Hvorfor stopper man ikke op og erkender, at vi må gøre noget ved den her sag? I stedet siger man kort tid inden et amtsrådsvalg: Så kører vi lige sagen igennem i amtsrådet, og så er vi lige glade med Fremskridtspartiet i amtsrådet og SF, der også har foreslået folkeafstemning. Det skøjter man henover, og så glemmer man fuldstændig det demokratiske islæt og at spørge lokalbefolkningen.

Det er det, der er uhørt, og det er ganske uanstændigt. Da vi i Fremskridtspartiet i amtsrådet foreslog en folkeafstemning, fejede Kresten Philipsen det på en arrogant måde til side. Det sker

så også her i dag: Man ønsker reelt ikke en debat om det. Det er rystende for demokratiet.

Første næstformand (Ivar Hansen):

Hr. Thulesen Dahl. Og jeg minder om, at de korte bemærkninger henvender sig til den seneste ordfører.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Så vil jeg tillade mig at svare på en af de ting, hr. Sønderby kom med, for jeg mener ikke, at det var korrekt. Jeg vil gerne svare ved at stille et modspørgsmål til hr. Sønderby; så kan hr. Sønderby vælge eventuelt at tage det med i sin ordførertale.

Hvor i aftalen står det, at den udløber efter 3 år? Det, jeg kan finde, er, at regionalrådet med 3 års mellemrum skal foretage en generel vurdering af de opnåede resultater osv. osv. Men aftalen er fortløbende. Der står nemlig, at aftalen under hensyn til det langsigtede mål i præambelen er indgået på ubestemt tid. Så der er ikke nogen, som jeg ser det, automatisk udløbsdato. Derfor kan man selvfølgelig diskutere det til stadighed. Men at forsøge at give befolkningen i Sønderjylland og resten af Danmarks befolkning det indtryk, at den her aftale udløber efter 3 år, er forkert. Den løber på ubestemt tid, og så kan man selvfølgelig til hver en tid diskutere de samarbejdsrelationer, som man har, og herunder kan det også indgå.

Men hvad er det, der er så vigtigt ved den her aftale? Jeg håber at høre det i hr. Sønderbys ordførerindlæg, for samarbejdet dernede fungerer vel meget godt i dag.

(Kort bemærkning).

Torben Rechendorff (KF):

To bemærkninger har jeg lyst til at sige til hr. Thulesen Dahl og også til hr. Kørpe Christensen, som må antages at følge debatten i det sønderjyske område.

Hvordan kan man dog i fuldt alvor stå på Folketingets talerstol og sige, at der savnes en folkelig debat? Jeg kunne godt lidt at vide, om de herrer ikke gør sig den ulejlighed at følge med i, hvad der står i aviserne, hvad der sendes i radioen, og hvad der sendes i fjernsynet? Der har været en omfattende folkelig debat i de sidste måneder og uger. Jeg kunne godt lide at vide, om der kunne fremføres ét argument mere i den sag, vi drøfter i dag. Det er det ene.

Det andet er, når vi taler om seriøsiteten; dér synes jeg, vi er nødt til at minde Dansk Folkeparti om, at Dansk Folkeparti jo også har haft problemer med seriøsiteten. Sagen er jo, at de har været nødt til at bede om at få omformuleret deres egen forespørgsel. Som hr. Thulesen Dahl vil vide – det går jeg da ud fra, for han har vel selv lavet det – så lød forespørgslen i første omgang: »Hvilke oplysninger kan regeringen give om Euroregion Schleswig?« Så kom hr. Thulesen Dahl og kompagni til at tænke på, at det måske var en lovlig snæver formulering, og så kom det med de europæiske regioner i det hele taget, som ikke har en snus med det her at gøre, med ind i billedet. Så hvor seriøs er man?

Første næstformand (Ivar Hansen):

Vi er nu i tredje runde i denne omgang, og når den er slut, går jeg videre til næste ordfører. Hr. Klaus Hækkerup for en kort bemærkning, og jeg ser ikke andre, der har markeret ud over hr. Thulesen Dahl.

(Kort bemærkning).

Klaus Hækkerup (S):

Det er til spørgsmålet om udløb af aftalen, hvor jeg bare vil gøre den bemærkning, at der står i § 7, pkt. 4, at aftalen opløses, hvis den danske eller den tyske side meddeler at ville udtræde af aftalen. Regionalrådet skal i så fald underrettes mindst 6 måneder før tidspunktet for udtræden. Det er dog et rimelig kort opsigelsesvarsel.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg vil gerne sige til hr. Torben Rechendorff, at Dansk Folkepartis intention hele tiden har været, at vi i dag kunne få en debat både om udviklingen af regionernes Europa og om spørgsmålet om Euroregion Slesvig. Grunden til, vi måtte omformulere selve forespørgslen ordlyd, var faktisk statsministerens måde at besvare spørgsmålene i onsdagens spørgetid på. Jeg tror, det er ca. 14 dage siden, at det viste sig, at det var umuligt at få statsministeren til at sige, hvad regeringens holdning til udviklingen mod regionernes Europa var, hvis ikke det meget specifikt stod i teksten.

Det er derfor, vi lavede et omtryk, og vi håbede med den nye formulering, at vi kunne få statsministeren på banen og få et klart svar på, hvad regeringen mener om den her sag. Det har vist sig, at det kunne vi alligevel ikke, og det synes jeg egentlig er ret beskæmmende. Jeg

synes egentlig, hr. Torben Rechendorff burde stille sig op i rækken af de personer, der synes, at regeringen har håndteret besvarelsen her i dag meget, meget dårligt.

Og lad mig til slut sige til hr. Hækkerup: Ja, der er jo så mange ting, der kan opsiges på den ene eller den anden måde, men det er da ikke en begrundelse for, at man hovedkulds skal kaste sig ind i et samarbejde. Sagen er, at denne aftale er fortløbende, og det var det, som hr. Sønderby fejltagtigt fik forklaret, at den ikke var.

Klaus Hækkerup (S):

Jeg synes, der kan være grund til indledningsvis at slå fast, at formålet med aftalen om oprettelse af Euroregion Slesvig er at ajourføre det gamle uformelle dansk-tyske forum og at styrke regionen i EU-sammenhæng. Herved moderniseres rammerne for løsningen af en række praktiske samarbejdsopgaver i denne region.

Samarbejdet skal ifølge udkastet til aftale omfatte Sønderjyllands Amt, de tyske kredse, Nordfriesland, Slesvig-Flensborg samt selve byen Flensborg. Der skal etableres et rådgivnings- og koordineringsorgan, regionalrådet, med 21 repræsentanter fra hver side af grænsen. Beslutninger træffes i principiel enighed. Det vil sige, at der skal være 34 af rådets medlemmer til stede, heraf 17 fra hver side, og at mindst 12 medlemmer fra hver side skal stemme for et beslutningsforslag, for at det kan vedtages.

Hver side i rådet skal efter udkastet til aftalen respektere den nationale lovgivning i sit eget land og skal tage hensyn til de retlige forhold på den anden side. Det er altså sikret, at det fortsat er dansk lov, der gælder for dansk område.

Regionalrådet har således heller ingen form for selvstændig lovgivende kompetence på tværs af den enkelte landegrænse, og der er vetoret til begge sider. Rådet dermed således meget om den i 1993 oprettede Øresundskomité, der med stort held har fremmet udviklingen i Øresundregionen, og som overhovedet ikke har givet anledning til nogen debat her i Folketinget eller blandt de partier, der nu har rejst sagen.

Socialdemokratiets holdning til den slags former for internationalt samarbejde mellem kommuner og regioner inden for eller uden for EU er, at det er en lokal henholdsvis regional beslutning, så længe det ikke strider mod landets love. Og det er netop tilfældet med det i forespørgslen nævnte regionale samarbejde, som vi i Socialdemokratiet finder at Folketinget

ikke skal blande sig i, men overlade det til den pågældende regionale myndighed selv at træffe afgørelse om.

Den lokale debat har desværre været præget af hærværk og trusler om anvendelse af vold. Det er både uanstændigt og uacceptabelt. Fra Socialdemokratiets side må vi tage stærkt afstand herfra. Politiske beslutninger af den art, vi her taler om, tages efter forudgående demokratisk debat, og den trives jo i øvrigt ganske godt i det sønderjyske område netop nu. Det er kun en grund yderligere for Folketinget til ikke at blande sig.

Derfor kan jeg også på Socialdemokratiets vegne meddele, at vi ikke kan stemme for det forslag, som Dansk Folkeparti har fremsat om at opfordre til folkeafstemning. Det er op til amtsrådet at beslutte, om en sådan skal afholdes, og det er under ingen omstændigheder noget, Folketinget skal blande sig i.

Og lad mig så i forlængelse af den sidste ordveksling med hr. Kristian Thulesen Dahl sige, at det er klart, at aftalen kan opsiges med 6 måneders varsel, sådan som det er formuleret, men at aftalen løber, indtil den opsiges. Den skal så i øvrigt vurderes hvert tredje år, og jeg synes, det alt sammen er klare, fornuftige og rimelige bestemmelser, der ikke bør kunne støde nogen heller ikke fra Dansk Folkeparti.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg vil så om et øjeblik fremsætte et andet forslag om motiveret dagsorden, som jeg så håber hr. Hækkerup kan støtte.

Jeg synes, at hr. Hækkerup ligesom indenrigsministeren gik uden om det afgørende spørgsmål i sagen, som faktisk ikke har været meget berørt i debatten indtil nu, nemlig det spørgsmål, at man her vil oprette en euroregion, som skal føre sin egen udenrigspolitik. Man opretter altså en region, en enhed, der består af en del af Danmark, og som uafhængigt af den danske udenrigspolitik og efter alt at dømme i det materiale, der ligger, også i strid med den danske udenrigspolitik vil føre sin egen selvstændige udenrigspolitik på tværs af eller i modstrid med Folketinget. Vi har i hvert fald ingen garanti for, at det ikke vil ske.

Det synes jeg ikke man kan have, for udenrigspolitikken og EU-politikken ligger her i Folketinget og hos regeringen, ikke hos en euroregion, og derfor vil jeg fremsætte følgende forslag om motiveret dagsorden ...

Første næstformand (Ivar Hansen):

Det må blive i næste omgang, hr. Albrechtsen. Tiden er udløbet.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg vil gerne spørge hr. Hækkerup, hvad hans holdning og Socialdemokratiets holdning er til, at indenrigsministeren ifølge Ritzaus Bureau har udtalt, at Sønderjyllands Amt skal tage sig god tid til at gennemgå sagen, inden den endelige politiske beslutning om etableringen af en europæisk grænseregion sammen med de to nordtyske amter og Flensborg by træffes. Det har været amtets plan, at beslutningen kunne træffes allerede på mødet i begyndelsen af maj, men ministeren støtter socialdemokraterne i Sønderjylland, der gerne vil have mere tid til overvejelserne. Det er et klart spørgsmål.

Og så lige en kommentar til hr. Hækkerup, som siger, at aftalen jo kan opsiges, så der er ikke rigtig noget problem med at indgå den. Det ville jo svare til, at man siger, vi lige så godt kan blive gift, for vi kan jo blive skilt igen. Det er en argumentation, jeg tror er fuldstændig uforståelig for de sønderjyder, som skal leve med den beslutning, amtsrådet træffer.

(Kort bemærkning).

Jan Kópke Christensen (FP):

Jeg er fuldstændig enig med hr. Hækkerup. Fremskridtspartiet har samme holdning om, at den måde, det er pisket op på med det hærværk, der er begået imod bl.a. amtsborgmesteren, er uanstændig, og det har Fremskridtspartiet skarpt taget afstand fra. Den bevægelse, der hedder Sønderjyllandskomiteen, har også taget afstand.

Jeg kan bare nævne, at det også er gået ud over modstandere. Fru Britt Haarløv, der er på tredjepladsen på Socialdemokratiets liste til amtsrådsvalget dernede, har også fået ubehagelige henvendelser. Så det er altså til begge sider. Det viser noget om, hvor uhyggelig en debat kan blive, når man ikke tager hensyn til, at det, som befolkningen i Sønderjylland ønsker, er en folkeafstemning om denne Euroregion Slesvig.

Jeg har så hørt, som det også blev sagt her af hr. Thulesen Dahl, at Socialdemokratiet og Det Konservative Folkeparti på sidste amtsrådsmøde har ønsket at få mere tid til den her debat. Derfor har jeg fået meddelelse om, at der så bliver fremsat et forslag af Fremskridtspartiet på

næste møde i amtsrådet, så vi også får det til afstemning i Sønderjyllands Amtsråd.

(Kort bemærkning).

Peder Sønderby (V):

Det er til Socialdemokratiets ordfører. Jeg vil gerne takke, for jeg synes, at vi fik en bredere vinkel, og det er jo egentlig også det, vi har behov for.

Men jeg vil gerne spørge, om Socialdemokratiets ordfører ikke kender til – det kan så være et svar til hr. Thulesen Dahl – at Sønderjyllands Amtsråd havde møde i Økonomiudvalget i går, og at man har bestemt, man ikke vil træffe afgørelse den 5. maj. Man indretter alle tingene, forhandler med tyskerne og venter så til juni måned, og hvis Socialdemokratiet kender til det, så har amtsrådet jo rettet sig efter indenrigsministeren og udsendt afgørelsen.

(Kort bemærkning).

Klaus Hækkerup (S):

Hr. Keld Albrechtsen spørger, om det er rimeligt, at man nu får en euroregion, der begynder at føre egen udenrigspolitik. Der vil jeg sige, at den udlægning må stå helt for hr. Keld Albrechtsens egen regning. Jeg har ikke i det eksemplar, jeg har af udkast til aftale om oprettelse af Euroregion Slesvig, kunnet finde ét eneste ord, der siger, at man nu skal til at føre egen udenrigspolitik. Og skulle man det, så ville det også være i strid med den kommunale styrelseslov, og så ville der blive grebet ind fra Indenrigsministeriets side. Det er ren fantasi, det er ren digt ud af den blå luft, og det er kun for at kunne få en debat og for at mistænkeliggøre det arbejde, der er igangsat i Sønderjyllands Amtsråd, at hr. Keld Albrechtsen står op og præsenterer os for den slags ting.

Så siger hr. Kristian Thulesen Dahl, at det jo ikke er et argument at gå ind i det her samarbejde, at man kan komme ud igen. Nej, det er klart. Jeg synes faktisk også, jeg i min ordførertale fik præciseret, at det her er fortsættelse af et allerede ægteskabeligt samliv i nye former. Og det er det, der er tale om. Og det, som var hr. Kristian Thulesen Dahls anklagepunkt, var, at man ikke kunne komme ud af det her. Eller var det et forsøg på at genere hr. Peder Sønderby? Det er helt ved siden af. Der er fine, gode opsigelsesbestemmelser og vurderingsbestemmelser af samarbejdsaftalen. Ingen grund til kritik af det.

Og så bliver jeg spurgt, om jeg mener, at amtsrådet i Sønderjyllands Amt ikke bør give

sig bedre tid til at behandle sagen. Her vil jeg godt sige, at det vil jeg ærligt talt ikke have nogen mening om. Det må amtsrådet i Sønderjylland afgøre. De må give sig den tid, de finder fornøden. De må haste sagen igennem, hvis de synes, de vil haste den igennem. Tænk, hvis kommuner og amtskommuner skulle til at blande sig i den tid, vi i Folketinget var om at behandle sagerne. Jeg kan love, at det ikke er, fordi lysten mangler, men jeg vil godt sige velbekomme, hvis det skulle gå hen og blive tilfældet.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Hr. Hækkerup er åbenbart ikke klar over, at det fremgår af udkastet, at euroregionen skal optræde som en helhed udadtil, og at det fungerer på baggrund af et charter, hvoraf der fremgår en klar unionsmålsætning, som bl.a. ikke indeholder de fire danske undtagelser, der jo også er undtagelser fra unionsmålsætningen. Det tror jeg ikke man har gennemgået nøje i Sønderjyllands Amtsråd, for jeg tror ikke helt, man har overskuet, hvad det er, man er på vej ud i. Men kendsgerningen er, at man vil føre EU-politik som en selvstændig helhed og en EU-politik, der er knyttet til en unionsmålsætning, der er langt mere vidtgående end den, der er vedtaget her i Folketinget.

Og på den baggrund skal jeg fremsætte følgende:

Forslag om motiveret dagsorden

»Idet Folketinget konstaterer, at det foreliggende udkast til aftale om oprettelse af en Euroregion Schleswig har indvirkning på dansk udenrigspolitik og især dansk EU-politik, fordi euroregionen vil optræde som en helhed i europæisk sammenhæng, opfordrer Folketinget regeringen til at indlede forhandlinger med Sønderjyllands Amtsråd om en ændring af aftaleudkastet, således at det dansk-tyske grænsesamarbejde ikke får form af en euroregion.

Folketinget går herefter over til næste sag på dagsordenen.«
(Dagsordensforslag nr. D 91).

Første næstformand (Ivar Hansen):

Der er nu fremsat følgende forslag om motiveret dagsorden: (Se ovenfor). Også dette dagsordensforslag indgår herefter i forhandlingen.

(Kort bemærkning).

Jan Køpke Christensen (FP):

Det er en henvendelse til hr. Hækkerup, fordi hr. Sønderby gik på talerstolen og ville forklare, at det netop var vedtaget, at man ikke ville tage en afstemning om euroregionen på næste møde.

Det, der i hvert fald står i den sønderjyske presse i dag, er, at aftalen om at udbygge samarbejdet over den dansk-tyske grænse kommer til den første principielle afstemning i Sønderjyllands Amtsråds møde den 5. maj på Danmarks befrielsesdag. Det er altså det, det handler om, bare for at hr. Hækkerup nu ikke skal vildledes af hr. Sønderby.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg har lidt svært ved at forstå, hvad Socialdemokratiet egentlig mener. Mener man i Socialdemokratiet, at spørgsmålet om sønderjysk tilslutning til Euroregion Schleswig alene er et sønderjysk spørgsmål, som Folketinget hverken har kompetence til, eller som almindelig anstændighed forbyder at man blander sig i? Det er jo én holdning.

Men det er jo ikke den, jeg ser afbildet, når indenrigsministeren er citeret for at tage stilling til, hvor lang tid der skal gå, før den formelle beslutning træffes i Sønderjyllands Amtsråd. Så ser jeg en indenrigsminister, som jo netop tager stilling og går ind og blander sig i de lokale forhold.

Og det er derfor, jeg tillader mig at spørge den socialdemokratiske ordfører: Er det den socialdemokratiske holdning modsat indenrigsministerens, at man ikke skal blande sig, eller er man enig med indenrigsministeren i, at Folketing og regering naturligvis kan kommentere de forhold, der også gælder i Sønderjyllands Amt?

(Kort bemærkning).

Poul Qvist Jørgensen (S):

Idet jeg går ud fra – når formanden har ladet det af hr. Albrechtsen fremsatte dagsordensforslag indgå i de videre forhandlinger – at man så også kan spørge til det dagsordensforslag, vil jeg derfor spørge hr. Albrechtsen:

Er det sådan, at hr. Albrechtsen bare lige anstrenger sig en anelse i et forsøg på at bringe debatten og sagligheden i denne sag ned på samme niveau som visse typer, visse grupperinger i det sønderjyske har forsøgt? Det er jo fuldstændig usagligt, det er fuldstændig usmageligt at begynde at påstå, at Euroregion Schleswig

skulle have intentioner om at lave udenrigspolitik.

Det er simpelt hen skudt så langt ved siden af, så det er urimeligt, det er ulækkert, og jeg er glad for, at jeg ikke er formand for det høje Ting, for så tror jeg, det gav en næse – til hr. Albrechtsen vel at mærke.

(Kort bemærkning).

Klaus Hækkerup (S):

Jeg vil godt sige til hr. Keld Albrechtsen, der finder det forkert, at man nu gerne vil optræde som en enhed udadtil, at det jo præcis er det, der er sket, for så vidt angår Øresundsområdet. Det er det, der er sket, for så vidt angår den komité, der er nedsat allerede i 1993. Formålet for den komité lyder sådan, og jeg citerer fra § 2: »Øresundskomiteen har til formål at styrke og synliggøre regionens rolle i såvel national som international henseende med det formål at skabe grundlag for øget vækst for regionen – både økonomisk, kulturelt og socialt.«

Det strider overhovedet ikke mod nogen som helst bestemmelser i EU. Aldrig nogen sinde har og aldrig nogen sinde skal EU blande sig i, om vi vil lave et grænseregionalt samarbejde eller ej. Og Socialdemokratiet kan på den baggrund under ingen omstændigheder støtte det dagsordensforslag, hr. Keld Albrechtsen har fremsat her.

Må jeg så sige til hr. Køpke Christensen og hr. Kristian Thulesen Dahl: Vi har 275 kommuner i Danmark, vi har 14 amtskommuner, vi har 2 kommuner, der er uden for den øvrige kommunale inddeling, Københavns og Frederiksberg. Vi kan ikke i dette Folketing tage stilling til, i hvilket tempo sager skal behandles i de mange kommunale enheder. Det er kropumuligt. Og så synes jeg, vi skal stoppe den del af debatten. Aldrig nogen sinde skal vi blande os i det.

(Kort bemærkning).

Jan Køpke Christensen (FP):

Nu lever vi jo gudskelov i et demokratisk land og har et demokratisk parlament, og derfor vil jeg sige til hr. Poul Qvist Jørgensen, at gudskelov er det så ikke hr. Qvist Jørgensen, der er formand her i Tinget, og som skal lære os at holde skik. Jeg ved, at de formænd, vi har siddende, er demokratisk indstillede og også accepterer, at der kommer ytringer fra de sider, som de ikke er enige med.

Derfor synes jeg nok – om de udtryk, der kom om, at det var urimeligt og ulækkert, og at det

også var visse typer i Sønderjylland, der stod i spidsen – at jeg gerne vil spørge kandidaten, nr. 3 på Socialdemokratiets liste, som var kraftig modstander af det, hvem det er, der kommer med ulækre og urimelige påstande. Jeg synes, det viser noget om, hvor vi er henne i debatten, når man begynder med sådan nogle udtryk. Jeg kunne aldrig drømme om at sige, at det var ulækkert og urimeligt, at andre har en anden holdning end undertegnede. Hvad er det dog for en debatform her, må jeg spørge hr. Qvist Jørgensen. Jeg må skarpt tage afstand.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg tror, man må konstatere, at hr. Qvist Jørgensens raserianfald og omfattende anvendelse af injurier og lignende i debatten formentlig er udtryk for, at jeg har ramt det ømme punkt i den her sag. Og jeg kan forstå, at det egentlige indhold i argumentationen fra socialdemokratisk side er en påstand om, at det, jeg siger om udenrigspolitikken, ikke er rigtigt. Det vil jeg gerne sagligt diskutere, hvis de socialdemokratiske ordførere kan bevæge sig op på det niveau.

Det fremgår af materialet, som ligger til grund for amtsrådets behandling, at regionen skal arbejde for ideen om europæisk enhed, og den er nærmere begrundet i dette charter, som er gennemsyret af formuleringer om, at man arbejder efter unionsmålsætning og ikke en unionsmålsætning med undtagelser, sådan som det er dansk udenrigspolitik – en unionsmålsætning fuldt og helt, et fuldstændig integreret Europa. Og der er 20 formuleringer, og dem kan jeg jo ikke nå at fremlægge her, men jeg skal gerne gennemgå dem én for én, hvis det er nødvendigt af hensyn til de socialdemokratiske ordførere, som åbenbart ikke kender teksten.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jamen jeg vil så sige i forlængelse af det, hr. Keld Albrechtsen netop har sagt, at jeg jo rent faktisk gennemgik dem i mit indlæg her tidligere i debatten.

Dér kom jeg ind på, hvad der står i det europæiske charter for grænseregioner og grænseoverskridende regioner, som aftalen jo med henblik på oprettelse af Euroregion Schleswig direkte henviser til som idégrundlaget for samarbejdet.

Og jeg kunne da egentlig godt tænke mig, hvis man kunne formå Socialdemokraterne til at

sige, hvad holdningen fra Socialdemokratiets side er til de formuleringer, der er brugt, for det er nogle meget, meget klare markeringer af, at unionsprojektets målsætning er et Enhedseuropa, meget klart. Der er slet ikke undtagelser, der er slet ikke noget som helst, der tager forbehold for det. Det er målet, og jeg kunne egentlig godt tænke mig at høre, om Socialdemokraterne er tilhængere af det.

Så må jeg desværre bare konstatere efter hr. Hækkerups seneste svar eller forsøg på svar – for det må man kunne udlede af hr. Hækkerups svar – at hr. Hækkerup ikke mener, Folketinget eller folketingsmedlemmerne eller regeringen skal blande sig i tidsplanen i Sønderjylland og dermed heller ikke indenrigsministeren, som rent faktisk har gjort det.

(Kort bemærkning).

Klaus Hækkerup (S):

Jamen jeg vil meget gerne forholde mig til ideen i det, der står i det udkast til aftale om oprettelse af Euroregion Schleswig også vedrørende det internationale samarbejde.

Der står i § 2 under mål og midler en opremssning af midler til fremme af målet. Det går fra punkterne A til L, fremme af samarbejde på det kulturelle område, bevarelse og forbedring af miljøet, udbygning af en koordineret grænseoverskridende fysisk planlægning. Det er klart, man skal tage hensyn til, at man ikke lægger en ildelugtende losseplads op ad grænsen til nabolandet.

Og til sidst står der: støtte til ideen om europæisk enhed og international forståelse. Det er jeg også enig i. Der står ikke noget om, at vi skal ind i en union. Der står ikke noget om, at der skal overføres kompetence til overnationale organer, som jo lige præcis er det, de 4 danske forbehold drejer sig om. Nærmest tværtimod, sådan som jeg læser det.

Hvem har noget imod, at man arbejder på international forståelse, og at man gør det i europæisk sammenhæng? Jeg synes ærlig talt, at hr. Keld Albrechtsen og hr. Kristian Thulesen Dahl skyder spurve med kanoner, hvis der overhovedet er en spurv at få øje på i denne her sammenhæng.

Det, der ligger her, er snusfornuftigt, jordbundet samarbejde, der drejer sig om dagligdagen, og det drejer sig ikke om ret meget andet. Og det har vi i Socialdemokratiet ingen indvendinger imod.

Peder Sønderby (V):

Må jeg berolige hr. Albrechtsen: Sønderjylland vil ikke til at føre egen udenrigspolitik. Det er meget bedre, når vi har en statsminister fra Sønderjylland, når vi har Folketingets formand fra Sønderjylland, og når overinspektør Martensen fra betjentene er fra Sønderjylland, så vi har haft meget god indflydelse i den sammenhæng, vi har haft med Danmark, så vi har ikke planer om at lave vores egen udenrigspolitik.

Så må jeg også sige, at det jo er regeringen, der fører udenrigspolitikken, og det har hr. Albrechtsen fået svar om her fra statsministeren, så derfor synes jeg, at den debat skulle være slut. Og jeg vil dermed sige, at vi selvfølgelig ikke vil stemme for det dagsordensforslag, som hr. Albrechtsen har fremsat.

Ellers vil jeg sige tak til Socialdemokratiets ordfører, og jeg synes, at vi fik en god gennemgang. Jeg ville også have sagt tak til regeringen, men jeg vil nok mere sige tak for de klare svar, regeringen har givet på de skriftlige spørgsmål, men måske skulle man have sagt lidt mere om det internationale samarbejde, som vi er i gang med.

For samarbejdet over grænserne og oprettelsen af en grænseregion er jo ikke noget nyt ej heller i Sønderjylland. Vi har haft Sønderjysk Forum, vi har samarbejdet i Østersøregionen, vi har et samarbejde omkring Nordsøen, vi har et samarbejde ved Øresund, og der er ingen af de steder, man har forlangt folkeafstemning. Der går det bare derudad. Svenskerne har ikke engang forlangt folkeafstemning. De kunne ellers være bange for, at vi nu ville fordanske Sydsverige, når vi får broen og får lavet Øresundsregionen.

Men der er heldigvis ikke baggrund for og heller ikke engagement til at starte en sådan følelsesladet debat andre steder, og vi er vel nok blevet lidt overrasket over, at den er blevet så opøhet, som den er i Sønderjylland, men jeg vil da give hr. Klaus Hækkerup ret i, at det altså er en folkelig debat – eller det var hr. Rechendorff, der sagde, at der i hvert fald er folkelig debat i Sønderjylland.

Jeg har været ved at prøve at tælle læserbreve og så videre. Jeg må nok sige, at de har lidt slagside for mig at se, for de 3 partier, der har været meget aktive i debatten her i dag, Dansk Folkeparti, Fremskridtspartiet og Enhedslisten, er måske de flittigste, og så har SF været lidt fremme. Hr. Steen Gade kommer senere, men vi er jo tilhængere af det internationale samarbejde, og

det tror jeg også at SF er, så det vil nok blive afklaret.

Men det har, som et folketingsmedlem har sagt, været en skinger debat i Sønderjylland. Og den har desværre medvirket til hærværk og trusler mod flere personer dernede, men langt de fleste har beklaget denne form for argumentation. Jeg skal ikke sætte navn og adresse på, hvem der har medvirket, det kan jeg heller ikke, men det har været en beklagelig udvikling, og der er mange, der puster til ilden dernede.

Jeg vil gerne sige her, at særligt Fremskridtspartiet og Dansk Folkeparti i højre side af salen konkurrerer måske om, hvem der kan råbe højest, og Enhedslisten og så nogle enkelte SF'ere i Sønderjylland, og også en enkelt herinde.

Det har så desværre bevirket, at nogle sønderjyder er – jeg vil ikke sige hoppet på vognen, men i hvert fald føler sig kaldet til at advare imod, at vi mister vores danskhed og risikerer en fortyskning, eller hvad der bruges af udtryk i debatten. Fru Pia Kjærsgaard er endda begyndt at sammenligne med afstemningen i 1920. Og jeg synes nok, at det er folk uden for Sønderjylland, der gør sig kloge på noget, de ikke ved: hvilke følelser der er i det.

I et interview i Jyllands-Posten den 19. april udtaler den nye socialdemokratiske kandidat til amtsrådet, fru Britt Tryde Haarløv: Jeg er dansk, og jeg vil vedblive at være det. Det vil vi andre da også. Vi tror bare, at vi styrker danskheden ved at gå ind i et internationalt samarbejde.

Hun siger også, at vi tegner en streg, og på den ene side er vi danskere, og på den anden side er de tyske, men nu har vi arbejdet med det danske mindretal syd for grænsen og haft det grænseoverskridende samarbejde, så jeg forstår ikke den debatform, som har pisket stemningen op.

Der er heldigvis et læserbrev i Jyllands-Posten i dag fra hr. Herluf Schmidt Thomsen. Han kalder i dag debatten for en stereotyp grænseregionsdebat: »Magen til politisk sort/hvid-tænkning er ikke oplevet siden udlændighedens konfrontationspolitik«, slutter han. Og det er egentlig det, vi oplevede. Det er også derfor, jeg har stoppet de korte bemærkninger fra Venstre og afviser både Dansk Folkeparti og Enhedslistens dagsordensforslag.

For Venstre er der ingen fare for, at vi sletter grænser med forslaget. Forslaget er alene for at formalisere det samarbejde, der har eksisteret i mange, mange år nord og syd for grænsen, og som fortsat udvikler sig.

Den tidligere udenrigsminister Hans-Dietrich Genscher sagde, at han ville arbejde for et europæisk Tyskland, ikke et tysk Europa, og det er det, vi stiler efter; at bidrage til et europæisk Tyskland.

Udkastet til aftalen har været kendt siden nytår. Der er ikke nogen, der har læst den lige så godt som andre. Den har været drøftet, som jeg sagde, på møder, og 72 har sendt deres bemærkning ind, og de vil selvfølgelig blive sagligt behandlet dernede, og så drøfter man det nu i næste uge og gør det endeligt færdigt i juni måned, og så har hr. Klaus Hækkerup svar på, hvilke muligheder man har for at komme ud af det igen. Men jeg tror ikke, at det sker.

Det eneste, jeg har et ønske om, er, at man kunne måske have fundet et bedre navn. Men jeg har ikke foreslået noget, for jeg har ikke selv kunnet finde et bedre navn, og så er det jo let nok at kritisere.

Jeg har tænkt på det, som jeg tror, hr. H.P. Clausen har nævnt: at man kunne kalde det dansk-tysk grænseregion eller sådan noget. Men det må amtet finde ud af, for amtet har jo sagt, de er rede til at kigge på det. De er også rede til at kigge på det, som hr. Albrechtsen desværre ikke har set i Politiken i dag: det, der stod i udkastet om europæisk enhed, går amtsrådet nu ned og siger skal ændres til europæisk samarbejde. Så amtet har lyttet til folkedebatten, og det synes jeg, man skulle være tilfreds med.

Vi har haft en folkeafstemning om åbne grænser, og det vil være glædeligt, at Sønderjylland, som altid har været varm tilhænger af det europæiske samarbejde, også på dette felt måske var lidt foran andre.

Jeg synes egentlig, at debatten i dag er unødvendig, for Venstre er enig med regeringen i, at et sådant spørgsmål afgøres lokalt, og det må også være Enhedslistens og Dansk Folkepartis holdning, at det er de folk, der er valgt dernede, der træffer den afgørelse, og Venstre er tilfreds med det udsyn, at det sønderjyske amtsråd måske med 24 ud af 29 medlemmer siger ja til det om godt en måned. Og vi er imod at sende det ud til en folkeafstemning af de grunde, som jeg har sagt.

Udkastet til selve aftalens tekst skal jeg ikke tage stilling til, for det kan jeg ikke nå nu. Men den indeholder så gode punkter, at Venstre ikke forstår den voldsomme modstand mod samarbejdet. Vi mener tværtimod, at der er perspektiv i det.

Et af hovedformålene er at fremme udviklingen i regionen: erhvervsudvikling, uddannelsesforhold, bekæmpelse af ledighed, og det må da være positivt for et amt, der ligger så langt væk fra København, at de sammen med amterne syd for grænsen prøver at løse de problemer, som er både nord og syd for grænsen.

Et andet formål med regionen er at skabe tættere kontakt mellem befolkningerne på begge sider af grænsen. Det har vi ønsket altid, og det bliver bedre og bedre, og som jeg nævnte i en af mine korte bemærkninger, så er der jo et vældig godt samarbejde.

Vi har lige med penge fra Bonn, fra Kiel og fra København startet et mindretalsinstitut, fordi vi i det område er gode til at snakke med hinanden. Vi kender Grundtvig, og vi ved, at samtaler bidrager til at løse problemer, og det er da derfor, at jeg ikke forstår, at vores venner syd for grænsen ikke er tilhængere af det.

Nu var der en af de tidligere ordførere, der nævnte hr. Karl Otto Meyer. Jeg bliver nødt til at sige, at hr. Karl Otto Meyer var meget tidligt fremme og sige, at han var imod det, men hr. Karl Otto Meyer har også altid hørt til den kreds, der var imod EU.

Der er delte meninger i det danske mindretal dernede, men stemningen er ligesom ved at vende lidt, hvor man siger: Jamen vi får jo nogle kolossale muligheder for det kulturelle samarbejde over grænsen med det, der bliver sat i gang her, så jeg tror, når amtsrådet om 3 år skal vurdere, om det skal fortsætte, at de vil vælge at lade det fortsætte. Det kan da godt være, at det skal have nogle enkelte rettelser, men det må amtsrådet jo finde ud af. Det skal vi ikke dirigere her i Folketinget.

Jeg var lidt betænkelig, da vi skulle have debatten, men jeg tror alligevel, at det var udmærket, at Dansk Folkeparti har startet debatten, for nu sætter vi tingene på plads og siger, at der er mange perspektiver set med Vestres øjne i det samarbejde, der nu startes her.

Det er en videreførelse af den afstemning, vi havde om de åbne grænser, og det er derfor lidt en af årsagerne til, at det måske har hedet debatten op i Sønderjylland: det, at man hægter den sammen med Schengenaftalen. Det har intet med det at gøre.

Her er der altså nogle muligheder for et regionalt samarbejde, som har været i gang, men som kan udvikles, og det er det, Sønderjyllands Amtsråd i løbet af godt en måneds tid

vil vedtage, og så kan de jo drøfte det om 3 år og sige: Var det så det, vi forventede? Det tror jeg. Men hvis ikke det er det, kan man ændre det eller opsigte aftalen med et halvt års varsel, og det er det, som hr. Klaus Hækkerup også har læst i teksten i det udkast, der er dernede. Det er ikke alle ordførere her, der har gjort det. Ingen nævnt, ingen glemt.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Hr. Peder Sønderby fornægter også den udenrigspolitiske del af euroregionen, og så henviser han til, at man måske vil ændre en bemærkning i teksten, måske under indtryk af kritikken, men desværre er der jo kun tale om en kosmetisk ændring.

Jeg vil godt spørge hr. Peder Sønderby, om han har oplysninger, der går i retning af, at man fra amtsrådets side ikke har tænkt sig at leve op til de forpligtelser, som man påtager sig, når man underskriver, at dette charter skal være idégrundlaget. For hr. Peder Sønderby ved vel, at man forpligter sig til i europæisk sammenhæng at optræde som en helhed, og det gør man på det idégrundlag, som findes i charteret, og dette charter er jo gennemsyret af unionsmålsætningen.

Det vil jeg gerne bede hr. Peder Sønderby bekræfte, at der f.eks. tales om, at regionerne er et element i en europæisk union. Der tales om en forfatningsmæssig opbygning af Europas stater, at Europa integreres til en enhed osv. osv. Det er for så vidt side op og side ned af den samme unionsmålsætning.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Et af de argumenter, som hr. Sønderby kom med for, at der ikke skulle være folkeafstemning, var, at der ikke tidligere, når der blev lavet grænseoverskridende aftaler, har været folkeafstemning. Med det i hånden så kan man jo altså afvise al nytænkning. Så kan man sige: Jamen det har vi ikke gjort tidligere, så det skal vi heller ikke gøre fremover.

Jeg vil alligevel gerne spørge hr. Sønderby, om ikke det har gjort indtryk i Venstre, at der har været og er den debat i Sønderjylland, som der er. Jeg hører selv hr. Sønderby sige, at man var lidt overrasket over, at der var så ophedet en debat, og at man ikke havde forventet den. Og jeg har set hr. Kresten Philipsen citeret for noget lignende.

Kan det ikke give anledning til, at man i Venstre revurderer holdningen til, hvem der skal træffe beslutningen? Eller sagt med andre ord: Hvad er Venstre bange for ved, at det er befolkningen i Sønderjylland, der ved et kryds eksempelvis på valgdagen den 18. november stemmer ja eller nej til deltagelse i Euroregion Schleswig? Hvad er det, Venstre er bange for?

Og så vil jeg bare lige spørge med hensyn til henvisningen til Karl Otto Meyer, om ikke hr. Sønderby er enig med Karl Otto Meyer i afvisningen af Euroregion Schleswig ud fra den tankegang, at historien har vist, at Danmark er bedst tjent med, at der er en grænse, og at den er synlig?

(Kort bemærkning).

Jan Kørpe Christensen (FP):

Der skal ikke herske nogen tvivl om – som jeg også sagde tidligere – at Fremskridtspartiets hovedargument er, at vi ikke under nogen omstændigheder ønsker at sætte et fornuftigt, frugtbart samarbejde med tyskerne syd for grænsen over styr. Det er man godt i gang med fra flertallets side i Sønderjyllands Amtsråd, men så sandelig også her i Folketingssalen.

Man erkender ikke og man forholder sig ikke til virkelighedens Danmark, virkelighedens Sønderjylland, og hvor kraftige protester der har været. 70 pct. ønsker en folkeafstemning. Tror hr. Sønderby, at der ingen Venstrefolk er blandt de 70 pct.? Så har Venstre åbenbart ikke mange støtter i Sønderjyllands Amt. Og det ved hr. Sønderby udmærket at Venstre har.

Der er mange Venstrefolk. Pressen dernede har offentliggjort, hvem der er med i Sønderjyllandskomiteen. Det er lige fra A til Z med modstandere, som vi får som sønderjyske folketingsmænd, og dér er det således, at de også er fra det tyske mindretal. Vi har set chefredaktøren for mindretalsinstituttet her i København, der også tager afstand fra den måde, det er foregået på. Og det har hr. Sønderby åbenbart slet ikke forstået noget af endnu.

(Kort bemærkning).

Peder Sønderby (V):

Hvis hr. Kørpe Christensen skal bestemme, så kan Folketinget blive ved at drøfte det her til midnat, men der er jo en forespørgsel senere, så jeg skal prøve på at korte det lidt ned af hensyn til de andre ordførere.

Men der er et par enkelte ting, jeg bliver nødt til at sige, og det er, at hr. Keld Albrechtsen

siger, at den er gennemsyret af udenrigspolitik. Det er den ikke. Men den er da en forlængelse af noget af det, vi har snakket om: åbne grænser i EU, vedtagelsen osv. Det generer hr. Keld Albrechtsen, det generer ikke mig. Og jeg synes, det er fint, at vi har 26 regioner rundt om i Europa, hvor man laver et samarbejde, og ingen af de steder har man haft en folkeafstemning.

Og så til hr. Thulesen Dahl, der siger, at når man ikke har haft det andre steder, skal vi så ikke have det i Sønderjylland? Nej, for jeg har tillid til, at det sønderjyske amtsråd tør og vil træffe den beslutning, og så kan de om 3 år vurdere, om de har opnået det resultat, som de gerne ville. Skal vi forbedre den, eller skal vi gå ud af den? Det har hr. Klaus Hækkerup jo udmærket forklaret, så det behøver jeg ikke at forlænge.

Og så vil jeg gerne sige vedrørende hr. Karl Otto Meyer: Historien har vist, at det er godt, vi har en synlig grænse. Hvad gjorde sønderjyderne på 75-års-dagen for Genforeningen og for 50-året for Danmarks frihedskamp? På Dybbøl Mølle talte formanden for det tyske mindretal og formanden for det danske mindretal syd for grænsen. Det er det, jeg kalder samarbejde i Sønderjylland, men jeg vil gerne sige, at jeg var en lille smule – det vil jeg gerne indrømme – betænkelig ved det.

Det var amtsborgmesterens idé, og det blev en succes, og da sagde formanden for de danske syd for grænsen, at grænsedragningen i 1920 var rigtig, og formanden for det tyske mindretal nord for grænsen sagde: Vi har aflagt en loyalitetserklæring til det danske folk, og den står vi ved. Og lad så være med at piske det op til en stemning, der slet ikke er baggrund for i Sønderjylland. Hr. Thulesen Dahl kunne tage derned. Man kan selvfølgelig læse læserbrevene. Det er det, hr. Thulesen Dahl og hr. Keld Albrechtsen gør, men en del af de læserbreve er skrevet af hr. Kjøpke Christensen, så man kan lige så godt lytte heroppe.

(Kort bemærkning).

Jan Kjøpke Christensen (FP):

Der åbenbart ingen grænser for, hvad man skal høre fra hr. Sønderby. Er der nogen, der puster til ilden, så er det hr. Sønderby. Og det skal under ingen omstændigheder lykkes for hr. Sønderby. Det handler ikke om modstand imod tyskheden. Det har intet med sagen at gøre. Tværtimod.

Fra Fremskridtspartiets side er det tværtimod, at vi ikke ønsker at sætte det samarbejde over styr, der er i dag, og det ved hr. Sønderby, men man prøver bevidst at puste til noget, der er historisk, og det synes jeg er uforskammet, og det synes jeg beviser at man ikke vil en saglig debat.

Hvad er det for en opførsel at begynde at sige, at det er visse elementer, der puster til ilden? Og så står man selv her og tegner åbenbart Venstre og klandrer andre folketingsmedlemmer, der er modstandere af, at man ikke tager hensyn til befolkningen i Sønderjyllands Amt? Hvad er det for en opførsel? Jeg fatter simpelt hen ikke, at hr. Sønderby vil være det bekendt. Det har intet med fjendtlighed over for tyskheden at gøre. Intet. Vi skal fortsat have det gode samarbejde. Det får vi ikke på den måde, debatten kører med hr. Sønderby.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg synes faktisk, jeg hørte noget meget positivt, som hr. Sønderby netop sagde. Det var, at jeg føler, hr. Sønderby bekræftede, at det var vigtigt, at der var en grænsedragning, at der var en klart entydig grænse, og at det var vigtigt, at den var synlig. Hvis det er rigtig forstået, så vil jeg gerne have, at hr. Sønderby bekræfter, at det er rigtig forstået, for det synes jeg er meget interessant også i forbindelse med så mange andre debatter, vi har herinde i Folketinget – eksempelvis, hvis man skulle nævne en enkelt, så den debat, vi har om Schengenkonventionen.

(Kort bemærkning).

Peder Sønderby (V):

Det bliver min sidste korte bemærkning.

Jeg vil gerne sige, at i denne debat – og det vil jeg også sige til hr. Kjøpke Christensen – har jeg ikke sagt noget og ikke citeret hr. Kjøpke Christensen for at snakke om nationalitet, og at grænsen flyder ud, og som jeg citerede fru Haarløv for at sige, at trækker man grænsen, trækker man en streg. Nord for er man dansker, og syd for er man tysker: Det har Fremskridtspartiet ikke. Jeg siger bare, at det er også kommet frem i debatten.

Og det skal så være et svar til hr. Thulesen Dahl, for jeg er tilhænger af, at grænsen er der og grænsen ligger fast. Det er blevet sagt mange gange, og det gør den da stadig væk, og vi sletter da ikke grænsen med det her, fordi vi laver et samarbejde.

Vi har da samarbejde med mange andre lande, og vi sletter da ikke grænser, og det er det, man ligesom pisiker op, at nu vælter grænsen. Vi har stadig væk et dansk mindretal syd for grænsen og et tysk nord for grænsen, og vi er stadig væk sønderjyder, og folk, der bor syd for, er tyskere, men vi vil gerne være med til at lave et europæisk Tyskland, og det er det, et samarbejde kan bruges til.

Og så kan det gavne os. Vi bor jo temmelig langt fra København, og det kan gavne os arbejdsmæssigt, uddannelsesmæssigt, kulturelt. Sønderjyllands Symfoniorkester spiller på begge sider af grænsen og får betaling på begge sider af grænsen. Alt det samarbejde skal vi have udbygget, så jeg er meget rolig ved den.

Der var nogle, der spurgte, om debatten ikke har overrasket mig. Jo. I begyndelsen tænkte jeg: Jeg behøver ikke at svare på læserbreve osv., men jeg har da fundet ud af, at jeg var nødt til at prøve at svare på de læserbreve, så jeg er også blevet mere aktiv. Men jeg havde ikke forventet, at man ville skrue debatten op på det niveau, som den er kommet op på.

Jeg bliver nødt til at sige, at antallet af læserbreve er ikke lig med antallet af personer, der er aktive i debatten. Der er mange af dem, der skriver læserbreve, som har skrevet både 3, 4 og 5 – det har jeg også selv gjort – så hvis man tæller læserbrevene sammen og ser, hvem de kommer fra, er debatten egentlig slet ikke så slem. Men det er da udmærket, at vi har debatten. Jeg er ikke ked af debatten, og den vil nu falde til ro, når amtsrådet har truffet beslutningen, og så kan vi være glade for, at vi har haft debatten.

Og så vil jeg gerne sige, at nu vil jeg ikke bruge flere korte bemærkninger, for det skal ikke være en sønderjysk debat. Jeg vil gerne høre hr. Rechendorff.

Formanden:

Vi er lige nødt til først at høre hr. Kópke Christensen og hr. Thulesen Dahl.

(Kort bemærkning).

Jan Kópke Christensen (FP):

Det skal ikke være en sønderjysk debat, siger hr. Peder Sønderby. Jeg har ikke noget imod, at vi også debatterer Sønderjylland her i Folketinget, lige så vel som vi debatterer andre områder.

Det, hr. Sønderby sagde tidligere, var: Venstre forstår ikke den voldsomme modstand, der er imod samarbejdet over grænsen. Det blev sagt, og det kan vi slå op i de grønne hæfter.

Det er jo ikke det, det handler om. Vi er ikke imod samarbejdet over grænsen, og det er det, man prøver at piske stemningen op ved at påstå. Vi har et fornuftigt samarbejde. Det siger selv hr. Sønderby, og det siger selv Venstres amtsborgmester. Vi har et fortrinligt samarbejde.

Hvorfor skal man så lave noget nyt: et kæmperåd med 42 medlemmer med et sekretariat osv., der koster skatteyderne enormt meget og gør, at vi sætter det gode samarbejde over styr? Hvorfor det?

Der står i en bog, »Danskerne år 2002«, af Bertel Haarder: »Men hvis man tror, at man skaber fred ved at harmonisere og integrere nationer, der er forskellige, så tager man blodigt fejl. Man skaber tværtimod fred ved at lade hvert folk udvikle sig efter sin egen natur og efter sin egen bestemmelse.«

Det er noget fundamentalt, og det gælder, uanset hvilken nation det er. Om det er Danmark, om det er Tyskland, om det er Frankrig, eller hvilken nation det er, er det vigtigt, at man passer på ikke at harmonisere for meget og integrere for meget mellem nationerne. Den holdning har Fremskridtspartiet. Det har vi givet udtryk for i Sønderjyllands Amtsråd, og vi vil kæmpe videre for at få taget befolkningen med på råd.

Og så skal hr. Sønderby huske, at det er en Venstremand, der har skrevet det, som jeg citerede her; det er ikke en ligegyldig person.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Nu har hr. Sønderby desværre meldt sig ud af debatten, og vi kan ikke få svar på de spørgsmål, som vi stiller fra nu af, så vidt jeg kunne forstå på hr. Sønderby. Men jeg kan ikke lade være med at komme med den kommentar til hr. Sønderby, at det er interessant, at hr. Sønderby her fra talerstolen argumenterede for vigtigheden af, at der er en grænse, så man klart ved, hvem der bor nord for grænsen, og hvem der bor syd for grænsen, og at grænsen ikke skal anfægtes, al den stund hans parti gør alt, hvad det kan, for at få fjernet grænsekontrollen, og har som målsætning at få fjernet grænsen som en synlig grænse.

Jeg synes, det er interessant, og jeg vil i hvert fald tage en udskrift af hr. Sønderbys bemærkninger her i dag og spørge Venstres ordfører, når vi har den videre debat om Schengenkon-

ventionen, hvordan de to ting harmonerer. For som jeg hører det, harmonerer de ingen steder.

Torben Rechendorff (KF):

Som det med lysende klarhed er fremgået, er denne forespørgselsdebat i bedste fald et forsøg på at fiske i rørt vand ved at flytte spørgsmålet om et regionalt samarbejde på tværs af den dansk-tyske grænse ind i Folketinget, hvor det ikke hører hjemme. Fiskeriet består altså i at udnytte det samarbejde, der nu er under etablering, til at tage endnu en tørn omkring unionsforskrækkelsen.

Med andre ord: Hvad Sønderjyllands Amtsråd begribeligvis inden for rammerne af gældende lov måtte beslutte af samarbejdsmodeller med de tilsvarende tyske organer i Slesvig-Holsten, vedkommer ikke Folketinget. Det kommunale og amtskommunale selvstyre er efter vores opfattelse ikke kun ukrænkeligt, når deres dispositioner ikke giver anledning til diskussion, men også når dispositionerne giver anledning til diskussion.

Det samarbejde, der nu er under etablering med udgangspunkt i det foreliggende udkast til aftale om oprettelse af Euroregion Slesvig, som er dateret den 11. oktober 1996, giver ikke den konservative folketingsgruppe anledning til at ændre syn på det kommunale selvstyre. Vi synes, at udkastet er en fuldstændig logisk følge af de allerede eksisterende samarbejdsordninger af mindre formel art, og det er i øvrigt i logisk forlængelse af de samarbejdsstrukturer, der er oprettet i en række europæiske grænseregioner i de sidste par årtier.

Og så synes vi for resten, at det er livsbekræftende, at omgangsformen mellem det danske og det tyske i området mellem Skelbækken i nord og Ejderen i syd siden Anden Verdenskrig har udviklet sig på en sådan måde, at både officielle og ikkeofficielle samarbejdsformer er blevet til virkelighed i stadig bedre og stadig bredere forstand. Dansk er ikke blevet tysk, og tysk er ikke blevet dansk, men samlivet har udviklet sig i stadig gunstigere retning, og det bør vi naturligvis alle glæde os over.

Der er efter vores opfattelse for resten ikke tale om et projekt, hvor danske interesser må vige for tyske. Enhver, der bare følger en lille smule med, ved, at erhvervsmulighederne i Slesvig-Holsten ikke er for gunstige, og at de har god brug for dansk blodtilførsel. I præambelen til den endelige aftale hedder det, »at parterne danner en region, der udgør grundlaget for

et intensivt og langsigtet samarbejde med det formål at styrke udviklingen i den samlede grænseregion samt at styrke regionen i europæisk sammenhæng og i forhold til de omgrænsende regioner.«

Jeg siger det fuldstændig lysende klart: Det formål kan vi i den konservative folketingsgruppe fuldt ud tilslutte os.

Men så er der alle de bekymrede, dem, der så nødvendigvis ser, at grænsebommene bliver stadig lavere, dem, der frygter for dansk kultur og egenart, dem, der frygter for det danske sprog. Hvis etableringen af Euroregion Slesvig kan true dansk kultur og dansk egenart, ser det skidt ud. Så blodfattigt er det danske forhåbentlig ikke blevet.

Formanden for Sydslesvigs vælgerforenings afdeling i Flensborg, en meget kyndig dansk sydslesviger, Manfred Kühl, skrev forleden en kronik i Flensborg Avis om dette tema. Jeg citerer fra avisen den 18. april, Dybbøldagen:

»Man forklejner sig selv og ender med at blive rendt over ende. Møder man nabokulturen med en sådan holdning, kan jeg godt forstå modstandernes frygt, men er det så ikke på tide at blive sig selv og sin kultur og sit sprog bevidst og bruge kræfter på det i stedet for stædigt at ville fastholde en grænse, som er en tilfældig skillelinje i landskabet, ikke sat af naturen, men af en tilfældig politisk konstellation.«

Det er altså et udsagn fra en repræsentant for det danske mindretal syd for grænsen, dem, der efter det oplyste burde være så nervøse. Han har det problem, at han ved, hvad han taler om. Han har det problem, at han ved, hvordan samarbejdet på tværs af grænsen har fungeret i mange år.

Fra modstanderside fremføres der alle hånde påstande. For så vidt angår fanatikerne, dem med truslerne, de voldelige handlinger og de perfide udfald, er der vel ikke alverden at stille op. Den sag henhører under politiet.

Men der er et andet modstandersynspunkt, som jeg vil give en bemærkning med på vejen: Det, der går ud på, at processen, sådan som Sønderjyllands Amtsråd har grebet den an, skulle være udemokratisk.

Jeg vil gerne advare imod den opfattelse, at hvis ikke den demokratiske arbejds metode hvert andet øjeblik omfatter en folkeafstemning, er det ikke demokrati. Her i dronningeriget er vores styreform baseret på det repræsentative demokrati. Det består som bekendt i, at vælgerne finder frem til de mennesker, der i 4-års-

perioder varetager befolkningens interesser. Misrøgter vi vælgernes tillid, er der udvisning næste valgdag. Der står ikke skrevet nogen steder, at et folkeafstemningsdemokrati pr. definition er mere ideelt end det repræsentative demokrati.

De endelige beslutninger, der skal tages i denne sag, nord for grænsen og syd for grænsen – og det vil altså for Danmarks vedkommende sige af Sønderjyllands Amtsråd – skal naturligvis tages i lyset af den folkelige debat, der nu i nogen tid er foregået i området.

Jeg skal ikke gøre mig klog på, og Folketinget bør ikke gøre sig klog på, om de fremkomne indvendinger bør give anledning til ændrede formuleringer i den endelige aftale. Jeg er ganske tryk ved, at Sønderjyllands Amtsråd og dets vælgere tager sig af den sag. Jeg er ganske tryk ved, at der i Sønderjyllands Amtsråd er et overvældende flertal for at tilslutte sig aftalen, det skal og må Folketinget ikke blande sig i.

Om de to foreslåede helt fortvivlende dagsordener skal jeg gerne sige, at Det Konservative Folkeparti agter at stemme imod dem begge. De er lige præcis udtryk for det modsatte af det, som Det Konservative Folkeparti ønsker. De går ud på at få rodet Folketinget mest muligt ind i det lokale anliggende i Sønderjyllands Amtsråd. Det kommer ikke os ved, og der kommer ikke andet end ulykker ud af, at Folketinget begynder at blande sig i den slags affærer.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Hr. Torben Rechendorff benytter det gamle kneb, at han tillægger sine modstandere en række urimelige og hysteriske synspunkter, som han så med stor præcision kan punktere i debatten.

Vi har ikke hævdet, at dansk skulle vige for tysk. Vi har ikke hævdet, at vi går rundt i frygt og angst og bæven for det danske sprogs fremtid. Vi har i det hele taget ikke hævdet nogen af alle disse mange ting, som hr. Torben Rechendorff nu står og udmaler.

Det, vi har sagt, er i sin enkelhed, at der her er tale om en euroregion, der agter at bedrive udenrigspolitik, hvilket ikke er en euroregions opgave, og derfor skal vi ikke have den, og det synspunkt vil hr. Rechendorff ikke forholde sig til. Jeg tror ikke engang, at han nævnte den problemstilling i sin lange tale.

Det er det, der er problemet, så jeg synes, hr. Rechendorff i stedet for at beklikke modstan-

derne med alle mulige fantastiske påstande om, hvad vi mener, skulle prøve at komme ind til sagens realitet.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg kan forstå, at hr. Rechendorff mener at have mange gode argumenter for, at Sønderjyllands Amt skal tilslutte sig aftalen om Euroregion Slesvig, og jeg kan forstå, at hr. Rechendorff mener, at alle de, der er imod aftalen, er folk, der kan findes i gruppen af mere eller mindre perfide personer. Det er det hovedindtryk, synes jeg, der efterlades efter hr. Rechendorffs indlæg.

Så vil jeg spørge: Hvad er det egentlig, Det Konservative Folkeparti er så bange for skal ske ved, som Dansk Folkeparti har foreslået og anbefalet, at der bliver afholdt en folkeafstemning? Hvis modstanderne virkelig er at finde i den, må det være, forholdsvis lille skare, som hr. Rechendorff henviser til, må der jo være et meget markant stort flertal i Sønderjylland, som vil bakke Sønderjyllands Amtsråd op i beslutningen om at indlemme Sønderjyllands Amt i denne euroregion.

Så giver hr. Rechendorff også udtryk for det synspunkt, som er gået igen hos flere ordførere, at Folketinget ikke skal blande sig, fordi det er en lokal sag, hvorefter ordførerne ikke bestiller andet end at blande sig, nemlig til fordel for aftalen. Jeg synes, at sønderjyderne skal bemærke den dobbeltmoral, der på denne måde kommer til udtryk i indlæggene.

(Kort bemærkning).

Jan Køpke Christensen (FP):

Det Konservative Folkepartis ordfører kunne bare være gået op på talerstolen og have sagt, at det hører ingen steder hjemme at føre lokalpolitik her i Folketinget, punktum, og så ned fra talerstolen igen. For herefter begyndte hr. Rechendorff netop at have nogle holdninger til det, der sker i Sønderjylland. Større inkomsekvens skal man da lede længe efter.

Det er også helt okay, man skal have lov at være inkomsekvent en gang imellem. Men én ting er, at det ikke vedkommer Folketinget. Noget andet er, at når man ikke i Sønderjyllands Amt ønsker at tage hensyn til lokalbefolkningen, der vil have denne folkeafstemning, synes jeg da i det mindste, man kunne gøre sig nogle betragtninger, der går i demokratisk retning.

Jeg går da ud fra, at Det Konservative Folkeparti slet ikke er så ked af vejledende folkeafstemninger. Det kan godt være, at man ikke ønsker bindende folkeafstemninger, men vejledende i hvert fald. Jeg forstår ikke, at man ikke siger: Lad os dog i det mindste spørge Sønderjyllands Amt, om det ikke var en idé netop med den store protest, der har været, at lytte til befolkningen dernede.

(Kort bemærkning).

Torben Rechendorff (KF):

Jeg skal sige til hr. Keld Albrechtsen, at hvis hr. Keld Albrechtsen med ordet vi mener Enhedslisten, har jeg ikke på noget tidspunkt så meget som antydnet, at Enhedslisten skulle have de synspunkter, som jeg gjorde mig til talsmand for at være modstander af. Men jeg har måske i modsætning til andre fulgt debatten meget nøje, og det var som et apropos til debatten, at jeg tilfod mig at have de synspunkter, som jeg gav udtryk for, og dem har jeg stadig væk.

Så siger hr. Keld Albrechtsen, at det, der er sagen, er, at man i denne Euroregion Slesvig agter at føre udenrigspolitik. Det er ikke muligt i overensstemmelse med dansk forfatning. Statsministeren har forleden dag på et spørgsmål her i salen over for mig bekræftet, at det naturligvis er regeringen, der fører landets udenrigspolitik med ansvar over for Folketinget. Hvad ellers? Så hvis det er sagens realitet, som hr. Keld Albrechtsen siger at det er, må jeg altså sige, at jeg ikke er bekymret for, at det pågældende organ skal føre udenrigspolitik.

Når hr. Thulesen Dahl siger, at jeg har ført mere eller mindre perfide spørgsmål ind i debatten, må jeg sige, at jeg har forsøgt at nuancere min tale. Men at der er mennesker i det sønderjyske område, der handler perfidt, ved både hr. Thulesen Dahl og jeg, og det har jeg givet udtryk for.

Så spørger hr. Thulesen Dahl, og det gør hr. Køpke Christensen også: Er Det Konservative Folkeparti bange for en folkeafstemning i Sønderjylland? Det er Det Konservative Folkeparti ikke bange for i så meget som 20 sekunder. Det, jeg bliver ved med at understrege, er, at det har det danske Folketing ikke en snus at gøre med. Skal der være folkeafstemning, vejledende eller bindende eller hvad, er det op til Sønderjyllands Amtsråd og ikke til nogen som helst andre.

Så siger hr. Køpke Christensen, at jeg har givet udtryk for den dobbelthed, at det her er et lokalpolitisk spørgsmål, og så har jeg alligevel

nogle synspunkter på det. Det er fuldstændig rigtigt. Nu er det altså Dansk Folkeparti støttet af Fremskridtspartiet, der har rejst forespørgslen, og for et øjeblik siden bebrejdede man regeringen, at regeringen ikke havde nogen synspunkter. Jeg tillader mig på den konservative folketingsgruppes vegne at have nogle synspunkter, og dem har jeg givet udtryk for.

(Kort bemærkning).

Jan Køpke Christensen (FP):

Jeg ved ikke, om hr. Rechendorff ved det, men det er således, at de to arkitekter, der står bag det, vi drøfter her i dag, er to ikkefolkevalgte: Det er overborgmesteren i Flensborg, og det er amtskommunaldirektøren i Sønderjyllands Amt, som er arkitekterne bag det her. Det er det, der er betænkeligt.

Det har vi hørt protester over også fra det tyske mindretals sekretariats leder, Siegfried Matlok. Derudover nævnte hr. Rechendorff et medlem fra det danske mindretal i Sydslesvig, som også sidder i Landdagen i Kiel. Hun er i hvert fald kraftigt modstander af denne diskussion om, at vi ikke accepterer en folkeafstemning, og tager kraftigt afstand fra det. Det var to personer. Derudover er der andre fra det danske mindretal syd for grænsen, der har protesteret, som vi også har hørt tidligere i debatten i dag.

Der er altså også andre end netop de personer, som hr. Rechendorff har kontakt med fra det danske mindretal i Sydslesvig, der tager klart afstand fra den måde, diskussionen er ført på. Det er det, som er det centrale i det: den fremgangsmåde, at det er ikkefolkevalgte, der prøver at føre det her igennem. Det synes jeg er meget betænkeligt, og jeg tror også, at Det Konservative Folkeparti har den opfattelse.

(Kort bemærkning).

Torben Rechendorff (KF):

Jeg tillader mig at mene, at jeg har et rimeligt velkonsolideret kendskab til det danske mindretals arbejdsvilkår syd for grænsen, og på baggrund af det skal jeg gerne give hr. Køpke Christensen ret i, at der i det danske mindretal er forskellige opfattelser af denne sag. Det har jeg ikke det fjerneste imod. Jeg har ikke noget imod, at de fleste er imod, eller de fleste er for, eller hvad de er. Det må de helt selv om og arbejde ud fra på det sted, hvor de er, nemlig i henholdsvis den Slesvig-Holstenske Landdag og i Sønderjyllands Amtsråd.

Må jeg så sige om det med arkitekterne: Jeg ved ikke, om det nogen sinde er forekommet i hr. Køpke Christensens begrebsverden, at nogle embedsmænd er kommet med udkast og med oplæg og med ideer og med forslag, som derefter er blevet behandlet af politikerne og derefter er blevet tiltrådt af politikerne.

Hr. Køpke Christensen ved jo lige så godt som alle vi andre, at Sønderjyllands Amtsråd og de tilsvarende organer på den anden side af grænsen, de folkevalgte organer, som man i Danmark tilmed kan komme af med om mindre end et halvt år, har tilsluttet sig de ideer, som er blevet lagt på bordet. Så interesserer det mig ikke så meget, om det er embedsmand det ene eller ikkefolkevalgt det andet, der har lavet oplægget. Det afgørende er naturligvis, ganske som det er her i huset, at de folkevalgte organer behandler og tilslutter sig eller afviser de forslag, der lægges frem.

(Kort bemærkning).

Jan Køpke Christensen (FP):

Det er helt utroligt, at man ikke prøver at forholde sig til det, der er sket. Den overborgmester, vi taler om her, Olaf Cord Dielewicz, ønsker at bruge Euroregion Slesvig til at ophæve grænsen mellem nationalstaterne Danmark og Tyskland. Han har offentligt erkendt, at det er det mål, han har. Jeg vil godt spørge Det Konservative Folkeparti: Er det ikke betænkeligt for Det Konservative Folkeparti?

Jeg mener netop at have hørt, at man i Det Konservative Folkeparti er blevet meget mere kritisk over for EU, end man har været tidligere. Jeg vil spørge, om det her ikke er noget, der kunne være medvirkende til, at man sagde: Jamen hov hov, her stopper vi altså. De dér målbeskrivelser er det fint nok, at han har, men det kan vi ikke tage for mere, end det er.

Når en af arkitekterne bag dette projekt har det mål, mener jeg faktisk, at selv Det Konservative Folkeparti må have gennemskuet, hvor alvorligt det ser ud for sønderjyderne, men for den sags skyld også for tyskerne. Jeg mener helt klart, at det fornuftige samarbejde, vi har i dag, skal fortsætte, men ikke ved, at man mere eller mindre udsletter og udvisker grænsen, som det er tilfældet, og som overborgmesteren helt erkender.

(Kort bemærkning).

Torben Rechendorff (KF):

Det må overborgmesteren selv om. Det, som for mig er afgørende, er, at i spidsen for den konstruktion, der nu er ved at blive skabt, er et 42 mand stort råd, som alle er folkevalgt nord for grænsen og syd for grænsen. Det er sådan set det, det drejer sig om.

(Kort bemærkning).

Jan Køpke Christensen (FP):

Et 42 mand stort folkevalgt råd, der er sammensat nord og syd for grænsen! Det viser noget om, hvor meget man har sat sig ind i debatten i dag, for det er ikke det, der er tilfældet. De, der skal sidde i det råd, er jo ikke folkevalgte. Hvad er det dog for noget at stå og sige her fra Folketingets talerstol, at det er et folkevalgt råd, der skal nedsættes? Det er jo ikke det, der er tilfældet. Prøv at se i de grønne hæfter, hvad der blev sagt her. Jeg håber, det er en fejlfortolkning af, hvad der reelt sker dernede. Rådet er ikke folkevalgt, og det er det, problemet drejer sig om.

Formanden:

Hr. Rechendorff for den sidste korte bemærkning, inden vi går videre i ordførerrækken.

(Kort bemærkning).

Torben Rechendorff (KF):

Jeg har redegjort for mit synspunkt på det repræsentative demokrati.

Formanden:

Så er det hr. Steen Gade som ordfører.

Steen Gade (SF):

For SF har samarbejdet mellem regioner på tværs af grænserne i Europa længe været en vigtig sag. Det var således SF – og det var sådan set mig selv – der stillede det første forslag i Folketinget om oprettelse af Østersørådet, og i vores oprindelige forslag lagde vi meget vægt på, at det foruden at omfatte landene rundt om Østersøen skulle give en ganske særlig og afgørende indflydelse til f.eks. de tyske delstater med betydelig uafhængighed af Bonn samt til Skt. Petersborg-regionen i Rusland.

Vi har også presset på for, at Østersørådet får større betydning, at parlamentarikerforsamlingen får mulighed for at lave anbefalinger og i øvrigt får større indflydelse, og at der foregår en sekretariatsopbygning f.eks. i samarbejde med Nordisk Råd eller Helsingforskonventionen.

På samme måde har vi været positivt indstillet, når vi har set den slags initiativer andre steder i Europa, både når det gælder samarbejde mellem EU-landene, og – og det synes vi er af endnu større betydning – hvor det drejer sig om lande i EU og lande uden for EU.

Det, vi i dag skal diskutere, er på et lidt mere lokalt niveau, men det ændrer naturligvis ikke SF's grundlæggende positive holdning. Der er i dag 25 formaliserede aftaler om samarbejde mellem grænseregioner i Europa. De er ganske forskellige, men det er da rigtigt, at mange af dem er inspireret af charteret for grænseregioner og grænseoverskridende regioner.

Det bliver beskrevet, som om det er et unionscharter, der sådan er kommet dumpende ned fra himlen næsten sammen med Maastricht-Traktaten. Min historiegranskning har ført mig frem til, at charteret blev vedtaget i 1981, at f.eks. Nordisk Ministerråd er blandt dem, der har tilsluttet sig, at Øresundskomiteen har tilsluttet sig, og så videre. Charteret blev revideret i 1995, og det er så det, man er blevet inspireret af. Men det er jo kun en inspiration, og netop dette charter har givet inspiration til meget samarbejde også på tværs af EU's grænser.

Op så kommer der et spørgsmål, som vi ikke rigtig har haft inde i debatten, og nu tager jeg så forespørgerne på ordet og forholder mig til hele teksten i forespørgslen og ikke kun det, der foregår i Sønderjylland: Er der et særligt behov for at samarbejde i grænseregionerne? Det mener jeg faktisk, at der er; det er både positivt og nødvendigt.

Der er en række fælles problemer, og man kan tage en hel banal konstatering: Alle, der har kørt rundt i Europa og kigget på husenes standard, og hvad man i øvrigt ser uden for bilruden, har set, at for hver kilometer, man kørte ud i landet, faldt levestandarden, folk blev fattigere, der var mindre og mindre velholdte haver, der var flere og flere lossepladser, militært skrammel blev ophugget osv. Det er sådan set en beskrivelse af, at grænseregioner er regioner, som har været overset af landenes centre. Det er regioner, hvor man har placeret alt affaldet.

Tag et skræmmende eksempel som Gorleben mellem det tidligere Vesttyskland og DDR. Det er sådan en lille del af det gamle Vesttyskland, der går ind i DDR. Dengang man aldrig havde drømt om, at de to lande skulle forenes, sagde man: Vi må have det længst væk, ud i det yderste hjørne, som Niels Hausgaard synger om. Der

må vi have det placeret, ovre ved de andre. Prøv at tegne et kort, hvor man ikke har Europas grænser med, men bare indplacere, hvor a-kraftværkerne ligger: Så har man Europas grænser. Det siger noget om, at der selvfølgelig er et helt særligt behov for at samarbejde i grænseregionerne.

I forhold til det, vi snakker om i Sønderjylland, har jeg for nogle år siden selv været involveret i en kæmpeplan om, at man meget tæt ved den danske grænse ville placere en storlosseplads. Man havde overhovedet ikke taget nogen som helst hensyn til, hvordan denne losseplads influerede på miljøet i Sønderjylland.

Det var jo utåleligt, og det var sådan set skræmmende, at man kan planlægge sådan, at man er fuldstændig ligeglad med, hvad der sker på den anden side af grænsen. Det blev heldigvis stoppet, blandt andet fordi vi var nogle på dansk side, der protesterede. Men personlig mener jeg da, at man har lov at have indsigelsesret på hver side af grænsen, når det er den slags ting, der er på dagsordenen.

Så er der nogle, der siger: Regionalt samarbejde er jo et skridt hen imod EU's forenede stater, hen imod unionen. Det mener SF ikke.

På mange måder er der efter min opfattelse faktisk tale om det modsatte, nemlig at man frigør sig fra en centralistisk statsdannelse på EU-niveau, når man etablerer et formaliseret regionalt samarbejde, hvad vi jo netop ser mellem regioner i EU og regioner uden for EU, og det er i hvert fald ifølge min logik meget svært at få det til at blive til, at man nu er ved at opbygge en stor union.

Så til de mere konkrete diskussioner i Sønderjylland:

Vi mener, at det er helt afgørende, at man ikke skal kunne underminere de beslutninger, der træffes i amtsråd og kommuner.

Og det er selvfølgelig helt afgørende at præcisere, at man ikke i sådan et samarbejde skal kunne føre udenrigspolitik.

Ministeren har været inde på det, men alligevel vil jeg altså stille to spørgsmål til ministeren:

For det første: Kan og vil i den konkrete situation ministeren gribe ind, hvis der bliver ført udenrigspolitik? For det andet: Vil ministeren føre det tilsyn med, at man overholder landets regler, som ministeren for øvrigt er forpligtet til?

Men vi mener, at Folketinget kun skal blande sig for at sikre sig, at man følger spillereglerne.

Op så synes jeg, det kunne være interessant at rette søgelyset mod spørgsmålet om, hvorvidt

reglerne om åbenhed og offentlighed også gælder her, så borgerne får fuld indsigt i disse sager? Det synes jeg er et godt spørgsmål at sætte fokus på.

Men selvfølgelig har hele forløbet i Sønderjylland vist, at debatten også handler om noget andet, nemlig om, at brede kredse ikke føler sig inddraget. Det viser den ophidsede lokaldebat, og her vil jeg spørge, hvorfor i alverden man har valgt et så provokerende navn til projektet, for det er da uklogt, og der må da være nogle mennesker, der ikke har tænkt sig godt om, da de fandt på det. Det er ikke noget, jeg siger at vi skal lave om her i Folketinget; jeg siger bare, at det er dumt.

Jeg synes også, der skal indskrives nogle formelle forsikringer vedrørende alle de indvendinger, som man nu hører i den offentlige debat om alt det, som nogle siger at samarbejdet kan føre til. Skriv da ind, at det er ikke det, det skal føre til!

Og her er så en opfordring til amtsborgmesteren og amtsrådet i Sønderjyllands Amt: Tag jer nu tid til at sikre, at der bliver indført nogle ændringer i teksten, som gør, at folk ikke nærer en sådan mistro til dette samarbejde! Der er jo ingen grund til at forhaste sig; der er kun grund til at sørge for at gøre sit hjemmearbejde så godt, som man bør gøre det i den slags sager, og dér oplever jeg, at der i hvert fald er nogle, der er skjøtet hen over det.

Efter SF's opfattelse er den slags sager faktisk egnet til folkeafstemninger, og SF har netop på sit landsmøde sidste weekend vedtaget at fremsætte et forslag om initiativfolkeafstemninger. Det vil jo være sådan noget, der kan gælde i den slags sager, og hvis f.eks. 10 pct. af befolkningen i Sønderjyllands Amt vil have en folkeafstemning om det, vil de dermed kunne gennemføre en sådan folkeafstemning.

Derfor vil vi undlade at stemme til det dagsordensforslag om at afholde en lokal folkeafstemning, der er fremsat.

Dermed har jeg selvfølgelig ikke sagt, at vi vil kunne pålægge Sønderjyllands Amt at afholde en folkeafstemning – det er klart – men dermed er der givet et signal om, at vi faktisk synes, det vil være rigtigt at afholde en folkeafstemning, også for at skabe tryghed om sådan en konstruktion.

Jeg vil slutte med at tage kraftig afstand fra meget af det, der er sket i Sønderjylland, både argumenterne og de metoder, der er benyttet – trusler og opskæring af bildæk er naturligvis

helt uacceptable metoder – ligesom chauvinistisk pusten til tyskerhad og misbrug af EU-modstand skal afvises.

Min sidste bemærkning går til hr. Keld Albrechtsens dagsorden, og om den vil jeg sige, at hvis jeg får det svar fra ministeren, som jeg forventer: at der ikke kan føres udenrigspolitik under henvisning til det her, at ministeren vil gribe ind, hvis der er optræk til det, og at der ikke sker nogen flytning af kompetence, så vil jeg trygt og roligt stemme imod hr. Keld Albrechtsens dagsorden.

(Kort bemærkning).

Peder Sønderby (V):

Jeg vil sige tak til hr. Steen Gade for et visionært indlæg. Men jeg kunne ønske, at hr. Steen Gade – som jo har læst, hvad der har stået i aviserne om det her – også ville tage til Sønderjylland og holde den tale dér eller i hvert fald skrive en kronik i aviserne dernede og fortælle lidt af det, som hr. Steen Gade nævnte her.

Som jeg også gjorde i mit indlæg, nævnte hr. Steen Gade de regionale samarbejder, der er andre steder, og de muligheder, det giver, men jeg ved ikke, om hr. Steen Gade ved, at vi havde en losseplads i nærheden af Brovst, som man jo fra Slesvig-Holstens side lagde så langt væk som muligt, lige op til den dansk-tyske grænse, og jeg ved ikke, om vi med dette samarbejde kunne have undgået den, men man kunne i hvert fald have talt sammen om det. Så jeg synes, der virkelig var perspektiver i hr. Steen Gades indlæg, og det vil jeg altså sige tak for.

Og så vil jeg stille hr. Steen Gade et spørgsmål om det udenrigspolitiske samarbejde:

Med de erfaringer, som hr. Steen Gade har med internationalt samarbejde i den slags regioner, har hr. Steen Gade så erfaringer om, at udenrigspolitisk samarbejde i den slags tilfælde er noget, man bruger andre steder?

Normalt er det regeringen, der fører udenrigspolitik, og det er jo også derfor, hr. Steen Gade siger, at man kan stemme imod den dagsorden, der er kommet fra Enhedslisten.

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg vil gerne sige tak til hr. Steen Gade, fordi han forholder sig konstruktivt til det dagsordensforslag, som Enhedslisten har fremsat, men det, der bekymrer mig i debatten, er jo, at det efterhånden er blevet noget af et mantra, som skiftende ordførere går herop og gentager, at udenrigspolitikken ligger her i Folketinget, og at

den derfor pr. definition ikke ligger i Euroregionen, for så slipper man jo for at gå ind i en konkret undersøgelse af det, og det håber jeg ikke gælder hr. Gade. Og hr. Gade har jo også stillet nogle spørgsmål til regeringen, som jeg venter meget spændt på at få svar på, for noget sådant har vi ikke på det konkrete plan fået uddybende svar på. Indtil nu har vi kun fået mantraet, og mantraet er altså ikke nok.

Men så vil jeg godt sige til hr. Steen Gade, at jeg er dybt uenig i bedømmelsen af dette charter, men det vil jeg vende tilbage til i min ordførtale. Her vil jeg blot spørge hr. Steen Gade, om han ikke er opmærksom på, at en af årsagerne til navnet – hr. Steen Gade spurgte jo, hvorfor dette navn: Euroregion – en af grundene til, at man bruger et sådant navn, er, at man gerne vil have penge fra Europa-Kommissionen, at man lader sig købe af Kommissionen til dette unionsprojekt.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg er meget enig med hr. Steen Gade i, at man burde have mulighed for på borgerinitiativ at forlange en lokal folkeafstemning. Problemet er bare, at det våben har de lokale borgere jo ikke i dag, og det er derfor, vi bliver nødt til også at forholde os til spørgsmålet her i Folketinget, føler vi i Dansk Folkeparti. Men jeg er da tilfreds med – man skal jo lære at være nøjsom – at SF ikke vil modsætte sig en sådan opfordring til Sønderjyllands Amtsråd.

Men når hr. Steen Gade siger, at der ikke i ideen om regionernes Europa er tale om mere union, vil jeg spørge hr. Steen Gade, hvordan man så skal tolke de citater fra det europæiske charter om grænseregioner og grænseoverskridende regioner, som jeg kom med i mit tidligere indlæg, for det taler jo et meget klart unionsprog, og det kører meget klart mod større integration. Og når jeg så ser det udkast til aftalen om oprettelse af Euroregion Schleswig, hvori der klart står, at det idémæssige grundlag for samarbejdet og udviklingen i regionen bygger på det charter, kan hr. Steen Gade så fortænke os i at få den opfattelse, at der er en sammenhæng mellem Euroregion Schleswig og mere union?

(Kort bemærkning).

Jan Kørpe Christensen (FP):

Det kan jo se lidt mystisk ud, at både hr. Peder Sønderby, som jo er en kraftig tilhænger af den

her euroregion, og undertegnede, som er en kraftig modstander, roser SF's ordfører for det indlæg, han havde.

Og det, som jeg synes er lidt betænkeligt, fordi jeg netop som sønderjyde har fulgt med i debatten dernede og dermed også har fulgt med i, hvad SF i Sønderjylland har haft af holdninger, er, at det så ikke kom skarpere frem herfra, at man faktisk dér ønsker denne folkeafstemning.

Men det positive i det er, at man netop henviser til det forslag om folkeafstemninger, som SF jo har haft oppe på landsmødet, og som Fremskridtspartiet jo gang på gang har stillet her i Folketingssalen med hensyn til vejledende folkeafstemninger, hvor SF altså går ind for bindende folkeafstemninger.

Og dér må vi så sige fra Fremskridtspartiets side, at vi ikke er kede af, at det bliver bindende folkeafstemninger; det vil jeg godt understrege med det samme. Så her er vi kun lykkelige for, at SF har fået samme holdning som Fremskridtspartiet, og jeg håber så på, at vi under den fortsatte debat kan komme så langt frem, at vi kan få en melding fra regeringen om, at der kommer nogle forsikringer om, hvad det er, det her samarbejde medfører.

(Kort bemærkning).

Steen Gade (SF):

Hr. Jan Kørpe Christensen frister mig næsten over evne til at sige, at jeg tager De Radikale med, når jeg takker for rosen, for jeg har forstået, at Det Radikale Venstre også har en vedtagelse om initiativfolkeafstemninger.

Og hr. Kørpe Christensen har ret i, at SF i Sønderjylland er imod aftalen; men det, som vi er enige om, er, at der faktisk bør være en folkeafstemning. Det har SF i Sønderjylland arbejdet for, og det arbejder man fortsat for, og det er jo også det, jeg tilkendegiver ved vores afstemning her.

Til hr. Kristian Thulesen Dahl: Da jeg læste det charter, lagde jeg mærke til, at det er et charter, som tager udgangspunkt i et meget bredere Europabegreb end EU, og at der er en masse fornuftige ting i det. Og der er da ikke noget galt ved integration, hvis den foregår, fordi folk bliver enige om det. Det er jo det, der går galt i meget af debatten: Som om integration er noget galt i sig selv! Det er da fornuftigt, at folk kan blive enige om at ville integreres. Men jeg ved da godt, at lige netop på det punkt har jeg utrolig svært ved at blive enig med hr. Thulesen Dahl, og det er jeg kun glad for.

Til hr. Keld Albrechtsen om navnet: Det, jeg mest var optaget af i min bekymring over navnet, var alene det, at det skal kaldes Slesvig, altså Euroregion *Slesvig*, for jeg mener, at Slesvig er et håbløst navn i den forbindelse, og jeg kan ikke forstå, at folk, der lever i Sønderjylland, kan finde på at foreslå det, for det vækker altså nogle følelser; men nu forstår jeg, at man vil lave det om. Men om regionerne hedder euroregioner eller ej, er jeg helt kold over for, hvis jeg må sige det lidt bramfrit.

Til hr. Peder Sønderby: Jeg forventer da, at indenrigsministeren giver mig klare svar på mine spørgsmål, og så handler det jo om, at hvis ministeren giver klare svar, er der ingen diskussion om det punkt.

Og så vil jeg da også takke for rosen fra hr. Peder Sønderby, men så synes jeg, hr. Peder Sønderby skulle tage det med ned til sine Venstrekolleger i Sønderjyllands Amt, at der faktisk i mit indlæg lå en stærk kritik af, at man ikke har lyttet nok til folk, og en opfordring om at give sig god tid og at indskrive forsikringerne i aftalen.

(Kort bemærkning).

Jan Kørpke Christensen (FP):

Nu kom det så frem: I sin ros af SF's ordførers indlæg havde hr. Peder Sønderby fuldstændig misforstået indlægget, i hvert fald hvis man skal tro på det, hr. Sønderby sagde tidligere.

Men i den dagsorden om at opfordre Sønderjyllands Amt til at afholde en folkeafstemning, som bliver foreslået her, og som Fremskridtspartiet jo støtter hundrede procent, mener jeg at man godt kunne have indflettet i hvert fald at udsætte afgørelsen til efter amtsrådsvalget. Og jeg forstår, at SF er fuldstændig enig og på linje med Fremskridtspartiet her, og det er vi selvfølgelig overordentlig lykkelige for.

For i Sønderjyllands Amtsråd foreslog Fremskridtspartiet en folkeafstemning, og fra SF's side foreslog man netop også i Sønderjyllands Amtsråd, at det i det mindste blev udsat til efter næste amts- og kommunalvalg, og det mener jeg faktisk er vigtigt, og derfor vil jeg spørge SF, om det er en idé at få det indflettet, og om SF er hundrede procent indstillet på at stemme for den dagsorden om en lokal folkeafstemning, der ligger her.

(Kort bemærkning).

Steen Gade (SF):

Sagen er jo, at vi ikke herfra kan bestemme, hvad der skal ske i Sønderjylland, og derfor er min melding om, hvordan vi stemmer til den dagsorden, der handler om en folkeafstemning, for det første en melding om, at vi går ud fra, at det kan vi ikke bestemme, og for det andet en melding om, at SF faktisk mener, at i den slags situationer skal der være mulighed for folkeafstemninger også fra nedenu, og det har vi så valgt at markere ved at undlade at stemme.

(Kort bemærkning).

Jan Kørpke Christensen (FP):

Jamen der er jo ikke tale om, at vi skal bestemme noget her; det er en opfordring, og det står klart i dagsordenen, at det er en opfordring. Det har ikke noget at gøre med at bestemme noget. Så den argumentation dner altså ikke.

(Kort bemærkning).

Steen Gade (SF):

Jeg synes, hr. Kørpke Christensen skal være glad for, at jeg vil undlade at stemme.

Formanden:

Så har der været tre omgange med korte bemærkninger til hr. Steen Gade, og nu er det så fru Elisabeth Arnold som ordfører.

Elisabeth Arnold (RV):

Som en person, der ikke er bosat i Sønderjylland, har jeg med mild undren fulgt debatten om denne sag igennem den seneste tid, men jeg tror, vi alle sammen har fået breve fra folk, der har været meget optaget af sagen, og i ét af de breve, jeg fik for et par dage siden, stod der: Ja til samarbejde indadtil, men nej til samarbejde udadtil. Og så spørger man jo sig selv: Hvad skal samarbejde så til for, hvis man ikke vil samarbejde med dem, der er uden for éns eget land? Så der har vist været mange misforståelser og mange mærkelige ord i denne sag.

Hr. Steen Gade fra Socialistisk Folkeparti holdt en tale, som næsten også kunne have været holdt af mig, men nu kom han desværre først. Men grundlæggende er Det Radikale Venstre tilhænger af grænseoverskridende samarbejde. Det er og bliver en god idé.

Det er blevet sagt, at grænser er historiens ar, og hvis man kigger rundt i Europa, vil man netop se disse bredere eller smallere striber af udkantsområder, områder, hvor der ikke er

arbejdspladser, områder, hvor folk er fattige, områder, hvor husene er dårligt vedligeholdt, områder, hvor alt hører op, tomrum skabt af grænserne.

Europarådet og EU har så taget den opgave op at prøve at få disse ar i landskabet gjort mindre synlige, og der er lavet konventioner og chartre, og vi tilslutter os fra radikal side hele ideen, for grænser skal være områder, hvor man mødes, og ikke områder, hvor man skilles; det skal ikke være ryg mod ryg, men ansigt til ansigt.

Så er det da fuldstændig logisk at søge fælles, grænseoverskridende løsninger, og her har det oven i købet ikke været hensigten at ophæve nationalstaternes suverænitet eller at fjerne grænserne, men blot at reducere dem til administrative foretagender, og selvfølgelig skal der være forskel, for man er ganske vist ligeværdig på hver sin side af grænsen, men ikke ens, og samarbejde om økonomi, infrastruktur, miljø, uddannelse, sprogundervisning osv. i alle dele af Europa er da en indlysende god idé.

Og det er fuldt forståeligt, at man vil prøve at tiltrække virksomheder og at samarbejde mellem virksomheder og prøve at finde fælles løsninger vedrørende trafik, energi, grænseoverskridende kollektiv trafik osv. og at forsøge at lære nabolandets sprog. Men princippet har været, at enhver skal kunne bruge og blive forstået på sit eget sprog, og smukkere mål kan man da ikke have.

I Europarådet, hvor vi jo også har masser af grænseoverskridende samarbejde, har jeg siddet i komiteer, hvor man taler til hinanden på sit eget sprog og bliver forstået, selv om der bliver svaret på et andet sprog, og det vil sige, at man forstår hinandens sprog, men stadig væk kan tale på sit eget sprog, og det er jo i virkeligheden et af de smukkeste eksempler på grænseoverskridende samarbejde og på gensidig accept af hinandens sprog, man kan finde. Er der noget som helst forkert i, at man laver den slags ting? Nej, det er der ikke.

Et faktum er vel også, at der bliver flere og flere grænsegængere, for flere og flere mennesker bor i ét land og arbejder i et andet, og er der så noget mere logisk end at gøre en indsats for at lægge programmer for, at det skal kunne foregå så gnidningsfrit som overhovedet muligt?

Men et lokalt initiativ og en lokal organisation er forudsætning for at få støtte udefra, og det er også fuldstændig logisk, for man skal ikke pres-

se løsninger ned over hovedet på de lokale organisationer. Det skal være opstået og konciperet nedefra; så er der til gengæld også penge at hente fra det omgivende samfund. Og Interreg-tilskuddene fra EU, som har været fødsels-hjælper for mange af disse programmer, har siden 1989 givet 139 mio. kr. i støtte til grænseoverskridende samarbejde i Sønderjyllandsregionen. Det er der altså allerede, og hvorfor så dette store postyr?

Men man kan godt sige, at debatten har vist, at opskriften på, hvordan en god idé kan ødelægges, består af visse klare elementer, som jo allerede har været drøftet flere gange her: Man giver projektet et forkert navn; man vælger en forkert dato for underskriften for aftalen; og man lader én af hovedaktørerne sige, at nationalstaterne bliver opløst, og man lader en anden af hovedaktørerne sige, at hvis man ikke havde givet projektet dette navn, havde folk såmænd ikke opdaget det, for det havde de nok været for sløve til. Og der har sikkert været flere andre eksempler på spinatjokkeri eller på manglende takt eller finfølelse.

Til gengæld har der altså fra modstandernes side været fisket i rørt vande og brugt udemokratiske og chauvinistiske metoder: Der har været pustet til tyskerhadet; der har været pustet til angsten for de fremmede; og der har været pustet til en diffus angst for og modstand mod alt, hvad der ligger syd for grænsen, og især EU.

Men det må amtspolitikere jo selv se i øjnene, og de politikere, der har taget initiativet til dette, er jo alle sammen på valg i efteråret 1997, og så mener jeg, at det er helt oplagt, at de selv må stå til regnskab for det; vi skal ikke fra Folketingets side blande os i, hvordan de organiserer et i øvrigt fornuftigt samarbejde på tværs af grænsen.

Det Radikale Venstre kan ikke stemme for nogen af dagsordenerne.

(Kort bemærkning).

Jan Køpke Christensen (FP):

Fremskridtspartiet er meget kraftigt modstander af denne Euroregion Schleswig, men jeg er ganske enig med den forrige taler, fru Elisabeth Arnold, i, at man skal ikke puste til tyskerhadet; det er helt uanstændigt, og det er absolut heller ikke det, der er motiverne fra Fremskridtspartiets side.

Men det, der er galt, er, at man har et ikke folkevalgt - et ikke folkevalgt - 42 mand stort råd;

det er dér, et af problemerne er, og jeg går ud fra, at netop det demokratiske, som jeg også har været inde på tidligere, også er vigtigt for Det Radikale Venstre. For ligesom Det Radikale Venstre ønsker vi også et grænseoverskridende samarbejde, men det har vi allerede i dag, og det har vi haft i lang tid. Og det har været et fornuftigt samarbejde; det siger alle tilhængere af denne Euroregion Schleswig, og netop derfor forstår vi ikke, at man skal have det store 42-mands-råd med sekretariat osv., som virkelig medfører udgifter for skatteyderne i Sønderjyllands Amt.

(Kort bemærkning).

Pia Kjærsgaard (DF):

Dansk Folkeparti vil helt klart give fru Elisabeth Arnold ret i, at man ikke skal puste til noget som helst, og at man skal have en ordentlig debat, men sådan som sagen er fremstillet, og sådan som det har været indtil nu, synes vi egentlig, at der også fra tilhængerens side har været bragt mange dårlige argumenter frem i debatten, og jeg tror simpelt hen ikke, at de to sider har ret meget at lade hinanden høre. Men det er selvfølgelig helt klart, at metoder som dem, man på det seneste har hørt om over for amtsborgmesteren i Sønderjyllands Amt, er ganske uacceptable. Sådan skal man ikke opføre sig.

Men så kommer jeg frem til kernepunktet, og det er jo, at fru Elisabeth Arnold siger, at der er et kommune- og amtsrådsvalg den 18. november, og at dér kan man tage stilling. Det er altså det, man hører, når man foreslår en folkeafstemning, og det er for ringe af Det Radikale Venstre, for ligesom der lidt berettiget er blevet skudt på SF, som på sit seneste landsmøde gik stærkt ind for lokale folkeafstemninger, så har vi jo meget ofte hørt fra Det Radikale Venstre, at man også dér er tilhænger af folkeafstemninger, men jeg kan ikke mindes én eneste gang, hvor Det Radikale Venstre så under en folketingsdebat har givet tilsagn om at gå ind for en folkeafstemning.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Til hr. Jan Kjøpke Christensen med hensyn til hans kommentar om, at det ikke kan være meningen, at man skal have så stort et råd, som ikke er folkevalgt:

Jeg medgiver, at det er et råd, der er udpeget af de folkevalgte organer på hver side af grænsen, og det vil sige, at der også er repræsentan-

ter for det lokale arbejdsmarked og for turistforeningerne osv., og så vidt jeg husker, er det også blevet foreslået, at der kan sidde et folketingsmedlem i rådet. Så rådet er altså bredt sammensat. Men jeg har også forstået det sådan, at rådet kun er rådgivende og altså ikke selvstændigt kan vedtage noget, men kun lægge op til vedtagelser i de demokratisk valgte beslutende organer på hver side af grænsen.

Sådan har jeg forstået konstruktionen, og det synes jeg lyder som en glimrende konstruktion. Men at et sekretariat med tre mennesker skulle være for stort, kan jeg altså ikke se; som radikal kan jeg i hvert fald ikke hidse mig op over, at man vil ansætte tre mennesker til at organisere et samarbejde, der ser ud til at være ganske omfattende.

Til fru Pia Kjærsgaard vil jeg blot sige, at Det Radikale Venstres landsmøde har vedtaget en beslutning om, at man gerne vil tage initiativ til folkeafstemninger, og vi synes også, det vil være helt udmærket, hvis man i Sønderjyllands Amt beslutter sig for en folkeafstemning om dette her, men det må de altså selv afgøre; det vil jeg ikke pålægge dem herinde fra Christiansborg.

Jan Kjøpke Christensen (FP):

Jeg skal på Fremskridtspartiets vegne understrege, at vi synes, det har været ret ubehageligt at opleve netop det, som visse tilhængere af Euroregion Schleswig har fremført: at det skulle have noget med tyskerhad at gøre, for det er noget, som Fremskridtspartiet tager skarp afstand fra, og jeg synes, det er ret ubehageligt, hvis det skal føre til netop det, som vi i desværre har set i debatten i Sønderjyllands Amt.

Vi ønsker tværtimod, at det gode samarbejde, vi har haft med vore venner syd for grænsen, skal fortsætte, og som Fremskridtspartiets repræsentant i det tyske mindretals udvalg her i Folketinget har jeg haft et fortrinligt samarbejde, et utrolig godt samarbejde, med netop det tyske mindretal, også med det tyske mindretals sekretariatsleder, Siegfried Matlok. Og jeg synes, at det, som vi i den sidste tid har set i Sønderjyllands Amt, burde vi have været foruden.

Det er nemlig ganske rigtigt, som nogle har sagt i debatten, at man i grænselandet simpelt hen ikke har haft situationsfornemmelse med hensyn til, hvad der kunne opstå, hvis man ved at oprette dette store, ikke folkevalgte 42-mands-råd begyndte at oprette en slags parlament, hvor det er en heller ikke folkevalgt overborgmester i Flensborg og en amtskommun-

naldirektør, der ligesom har tegnet hele projektet.

Og TV Syd havde forleden en udsendelse om netop Euroregion Schleswig, og af den udsendelse fremgik det helt klart, at arkitekterne bag dette – altså de ikke folkevalgte, som jeg nævnte tidligere – ikke var helt enige om, hvor forpligtende en sådan ny slags parlament, et sådant råd for Euroregion Schleswig, skulle være, men overborgmesteren i Flensborg lagde absolut ikke skjul på, at hans mål er et Europa uden grænser og altså at få udslettet nationernes Europa. Og spørgsmålet om dette råd – som et flertal nu desværre nedsætter, ser det ud til – skal hvert tredje år tages op og en eventuel udvidelse drøftes.

Men hvad har kritikerne sagt, kunne man så spørge. Jo, kritikerne har med rette fremhævet, at det er en del af EU's planer at få et regionernes Europa, og derfor skal man ikke kritisere, at der ofte kommer en debat om EU med i denne diskussion vedrørende Euroregion Schleswig og for den sags skyld også i forbindelse med Schengenaftalen, som ikke har primært noget at gøre med EU.

Og jeg må med tilfredshed konstatere, at sønderjyderne ikke vil finde sig i, at dette råd bliver gennemtrumfet, uden at man har spurgt dem ved en folkeafstemning, og Fremskridtspartiet har i Sønderjyllands Amtsråd som det første parti netop foreslået en folkeafstemning om Euroregion Schleswig, og det er efter vores opfattelse ganske uhørt, at amtsrådsmedlemmerne på det seneste amtsrådsmøde bortset fra SF's repræsentant ikke ville støtte Fremskridtspartiets forslag om en folkeafstemning, inden man sætter dette store projekt i værk, og også at man med stor arrogance afviser at udsætte afgørelsen til efter det næste amtsrådsvalg, sådan som SF foreslog, hvilket også fik støtte af Fremskridtspartiet. Men den arrogance over for befolkningen, der vises fra et politisk flertals side i Sønderjyllands Amtsråd, vil vælgerne helt sikkert gøre op med ved amtsrådsvalget.

Forleden var undertegnede i diskussion med statsministeren her i Folketingssalen om Euroregion Schleswig under onsdagens spørgetid, og i den debat kom det faktisk frem fra statsministeren, at han havde tillid til, at den lokale sønderjyske befolkning selv kunne afgøre denne sag, og her har statsministeren faktisk fuldkommen ret og medhold fra Fremskridtspartiet, og der må derfor komme en folkeafstemning, sådan at lokalbefolkningen også bliver spurgt.

Og med TV Syds udsendelse in mente tror jeg, flere og flere sønderjyder har indset, at det ikke bare er et ligegyldigt råd, der skal have nogle ganske bestemte vedtægter, sådan som tilhængerne har udtalt, men starten på den efter vores opfattelse givetvis store kolos med flere og flere medarbejdere og dermed større og større udgifter for skatteyderne, og efter tyskernes mening – i hvert fald nogle af de fremtrædende personer bag dette projekt – har det det ene formål at udviske grænsen.

Erfaringerne med hensyn til EU har befolkningen jo i bagehovedet. EF skulle oprindeligt bare være et indre marked og et fornuftigt samarbejde, og vi må erkende, at Fremskridtspartiet hele tiden har været stor tilhænger af EF og også det indre marked, mens vi altså sagde nej til den politiske union. Men det er som sagt endt med en politisk union, hvor vi gang efter gang indretter den danske lovgivning efter EU's ønsker – det er det, der hedder implementering.

Jeg har naturligvis lyttet intenst til debatten her i dag, og det, jeg vil sige, er, at det fortrinlige samarbejde – som også Venstres ordfører, hr. Sønderby, var inde på, tror jeg – bl.a. også er kommet til udtryk i, at man på Dybbøl Banke har kunnet høre både formanden for det danske mindretal syd for grænsen og det tyske mindretal nord for grænsen holde tale sammen. Jeg mener, at efter hele den udvikling, vi har set, hvor kemien fungerer optimalt imellem de tysksindede i Sønderjylland og de dansksindede syd for grænsen, er det faktisk en uforsømmelig metode, at vi ikke gør det optimale for at undgå det, der er ved at ske i det sønderjyske område. Og det gør man altså ikke ved at gennemtrumfe noget, som befolkningen ikke vil have.

Jeg er lige ved at sige, at hr. Kresten Philipsen og overborgmesteren i Flensborg blander en dødsensfarlig cocktail for nationalstaternes Europa, og jeg må nok sige, at de skaber et utroligt dårligt klima til vore ellers udmærkede tyske naboer. Jeg håber inderligt på, at det går op for flertallet af amtsrådsmedlemmer og også for flertallet her i salen en dag, at man ikke skal sætte noget over styr, der fungerer optimalt, og at man ikke skal risikere noget i den retning, som vi har set i Sønderjyllands Amt.

Jeg beder til, at der må ske det, at vi får den folkeafstemning, som her er foreslået, og Fremskridtspartiet støtter naturligvis i dag under forespørgselsdebatten her, at vi får denne folkeafstemning eller i hvert fald opfordrer Sønderjyllands Amt til at afholde den. Derefter kan de

selvfølgelig gøre, hvad de vil, men det kunne være et flot signal her fra Folketinget, hvis vi sagde: Ødelæg nu ikke det fornuftige samarbejde, I har haft i mange, mange år. Gør, hvad I kan for at få befolkningens opbakning til det her.

Skulle det så være således, at der kommer en opbakning, at der er et flertal, der ønsker Euroregion Schleswig, jamen så er Fremskridtspartiet da så demokratisk indstillet, at vi accepterer det hundrede procent. Men befolkningen må og skal være med, netop når der er tale om at afgive kompetence til et råd.

Nu vil man sige, at det ikke er det, der er tale om. Jamen hvad sagde vi i starten med hensyn til EU? Da sagde man også: Jamen I skal overhovedet ikke lytte efter, hvad der sker dernede. Det er bare et fornuftigt samarbejde med hensyn til erhvervslivet osv. over grænserne. Men hvad kan vi se i dag? At resultatet er, at vi bliver mere og mere integreret, og at den integration, som vi har set, fører til ufred.

Det ønsker vi ikke i Fremskridtspartiet. Vi ønsker fred, og vi ønsker et fortsat godt samarbejde i det sønderjyske område. Og derfor må vi erkende, både tilhængere og modstandere af denne Euroregion, at der uanset politisk farve osv. er utrolig mange nuancer, mange forskellige holdninger til denne her Euroregion Schleswig. Uanset om man er Venstremand, Socialdemokrat, eller hvad man er, så er der altså divergerende opfattelser af, hvad der er det rigtige.

Formanden:

Der er korte bemærkninger til hr. Sønderby og hr. Hans Christian Schmidt.

(Kort bemærkning).

Peder Sønderby (V):

Med risikoen for, at hr. Steen Gade skal op og kommentere, hvad jeg siger til hr. Køpke Christensens indlæg, skal jeg lade være med at sige andet, end at det var godt, at nogle af de sidste ord, hr. Køpke Christensen sagde, nemlig at Fremskridtspartiet ønsker fred, blev sagt, men at hr. Køpke Christensen skulle være kommet i tanker om det noget før.

Jeg vil gerne sige til hr. Køpke Christensen, som på en meget følelsesladet måde sagde: Vi puster ikke til fremmedhadet: Hvad skriver hr. Køpke Christensen i avisen i dag? »Overborgmesteren i Flensborg lagde absolut ikke skjul på, at hans mål er at få udslettet nationernes Europa.« Og: »Efter tyskernes mening har det kun det ene formål at udviske grænsen.« Hvad er

det, hr. Køpke Christensen? Er det ikke at puste til ilden?

I den samme avis står der, at overborgmesteren i Flensborg, som er socialdemokrat, har lært sig dansk, fordi han vil kunne tale med os. Hvad er meningen? I det råd skal der tales på de sprog, de har, og danskerne taler dansk; det sagde amtsrådet til mig i går. Så jeg synes, hr. Køpke Christensen har pustet til ilden, hvis nogen har pustet til ilden.

Hans Christian Schmidt (V):

Det er klart, når et af de partier, der har været medforslagsstillere til dagsordenen, går på talerstolen, så forventer man jo, at nu skal man virkelig lytte intenst til, hvad det er, der er blevet stillet forespørgsel om i dag.

Og derfor er det skuffende at høre, at hr. Jan Køpke Christensen slet ikke fik tid til – for det må jo være det, der var problemet – at komme ind på, hvad indholdet er af det her råd, som skal nedsættes.

Det er jo ærgerligt, at man bruger al tiden til at forklare om alt, hvad der nu skal komme af europæisk samarbejde, kompetenceafgivelse osv. osv., ting, som overhovedet ikke er heri. Men man finder ikke tid til at komme ind og sige lidt om befolkningens levevilkår, hvordan man sammen vil forsøge at udvikle dem, forsøge at udvikle erhvervs- og uddannelsesforholdene, forsøge at udvikle initiativer omkring miljøet, omkring en koordinerende, grænseoverskridende fysisk planlægning osv. osv.

Hvis man sidder i Sønderjylland og hører debatten her, så må det i sandhed siges, at der er nogle, der går herop på talerstolen for at fortælle lidt om, hvad de selv går ind for i deres Europapolitik, i stedet for at tale om, hvad der er til gavn for sønderjyderne.

Jeg vil gerne bede hr. Jan Køpke Christensen om at komme med lidt flere kommentarer om indholdet i dette råds arbejde.

(Kort bemærkning).

Jan Køpke Christensen (FP):

Jeg skal først og fremmest gøre opmærksom på, at det ikke er Fremskridtspartiet, der har stillet dette dagsordensforslag. Det burde hr. Hans Christian Schmidt nok have været tilstrækkeligt inde i.

Jeg vil så føje til, at det, det handler om – og det forstår sønderjyderne jo åbenbart udmærket godt; når 70 pct. ønsker en folkeafstemning, så forstår de udmærket Fremskridtspartiets hold-

ninger i denne her sag – er, at man har et godt fungerende samarbejde i dag. Det siger stort set alle, der er tilhængere af denne her Euroregion Schleswig.

Hvorfor, hr. Hans Christian Schmidt, skal vi så lave det mere bureaukratisk, så de samarbejdsformer, der er i dag, nu skal til at passere et 42 mand stort råd? Hvorfor dette bureaukrati? Det er da i hvert fald noget, som Venstre ved festlige lejligheder gør opmærksom på: at man ønsker mindst muligt bureaukrati. Det gør man åbenbart ikke længere, når det drejer sig om denne her Euroregion Schleswig. Det er betænkeligt, at man til festlige sammenkomster siger ét, men i virkeligheden gør noget andet. Man ved ikke, hvor man har Venstre, når alt kommer til alt.

Om det med fremmedhadet vil jeg godt sige til hr. Sønderby: Jeg har ikke på noget tidspunkt i min tale i dag nævnt, at jeg ønskede et fremmedhad. Jeg ved ikke, hvor det ord kommer ind i hr. Sønderbys fortolkning af, at en tysk overborgmester udtaler i avisen, at han ønsker at fjerne grænserne. Det er noget, jeg har citeret ham for fra avisen, som jeg sagde tidligere. Det er noget, han selv siger. Det er da ikke noget, jeg har lagt i munden på ham, og det har da ikke noget med fremmedhad at gøre. Kom nu ned på det niveau, hvor debatten hører hjemme, hr. Sønderby.

(Kort bemærkning).

Hans Christian Schmidt (V):

Man kan sagtens høre, at hr. Jan Kørpe Christensen er irriteret over, at han ikke – efter hans egen målestok – bliver taget alvorligt nok.

Nu drejer det her samarbejde sig jo om danske og tyske nord for grænsen og danske og tyske syd for grænsen, og det er måske en af grundene til, at det skurrer lidt i vores ører, når vi hører hr. Jan Kørpe Christensen her forklare om fred og samarbejde og initiativer hen over grænserne. Det er jo ikke lang tid siden, at vi kunne høre Fremskridtspartiet igen og igen ved finanslovforhandlingerne komme med forslag om, at man helt skulle fratage sydslesvigerne, de danske dernede, det tilskud, de fik til deres arbejde. Det er da rart, at Fremskridtspartiet har ændret holdning i det spørgsmål, men alligevel var det jo det, der blev foreslået igen og igen.

Så vil jeg gerne sige: Jeg var da helt opmærksom på, hvem der havde stillet dagsordensforslaget, men så vidt jeg hørte på hr. Jan Kørpe Christensen, så støttede han det.

Men måtte jeg ikke godt bede om – for jeg er glad for, at der bliver stillet mange spørgsmål til mig – at hr. Jan Kørpe Christensen ville finde tid til at prøve at forsvare eller i det mindste bare besvare nogle af de spørgsmål, jeg stillede her, f.eks. om hvorfor vi ikke i højere grad hører, hvad Fremskridtspartiets holdning er til de initiativer, der er nævnt her?

Og må jeg så ikke også bede om at få at vide fra hr. Jan Kørpe Christensen, om Fremskridtspartiet tidligere har taget afstand fra det, hvis Amdsrådet er kommet med udtalelser om et samarbejde?

(Kort bemærkning).

Jan Kørpe Christensen (FP):

Ja, ja, det er godt, man prøver på at ligesom få debatten ført et andet sted hen.

Jeg har ikke under nogen omstændigheder kritiseret et godt samarbejde, tværtimod. Alle dem, der har haft lyttet til debatten hele dagen, uanset hvor de befinder sig, ved, at Fremskridtspartiet gang på gang har rost det fornuftige samarbejde. De samarbejdsinitiativer, der nu skal henlægges til rådet, kan også foregå, som det er i dag, så det behøver man ikke have det råd for. Det har jeg forklaret flere gange.

Og så må jeg sige til hr. Hans Christian Schmidt med hensyn til, at Fremskridtspartiet ikke skulle ønske tilskuddene til de danske i Sydslesvig: Det er og bliver jo helt forkert. Man har jo i hvert fald ikke fulgt med under finanslovsafstemningerne herinde, for så ville man vide, at Fremskridtspartiet fortsat ønsker tilskuddene til danskere i Sydslesvig. Derfor er det også noget makværk at komme med, når det, der bliver sagt, ikke passer.

Med hensyn til at have ændret holdning osv. står det jo helt klart med hensyn til at harmonisere og integrere. Hvis man tror, at man skaber fred ved at harmonisere og integrere nationer, der er forskellige, så tager man blodigt fejl. Man skaber tværtimod fred ved at lade hvert folk udvikle sig efter sin egen natur og efter sin egen bestemmelse. Det er noget af det, der står i hr. Bertel Haarders bog, og det synes vi er ret fornuftigt.

Det er det, Fremskridtspartiet går efter. Vi ønsker fred og fordragelighed også med vore venner syd for grænsen; men det er ved at blive sat over styr, og det ved hr. Hans Christian Schmidt. Det ved hr. Hans Christian Schmidt, så bliv ikke ved med at stille en hel masse spørgsmål, som man ikke kan svare på på 2 minutter.

Det er arrogance, så det basker, og det forstår tilhørerne godt.

(Kort bemærkning).

Peder Sønderby (V):

Det bliver min sidste korte bemærkning til hr. Kjøpke Christensen, men jeg er nødt til at få sat nogle enkelte ting på plads. Hr. Kjøpke Christensen siger, at han er tilhænger af demokratiet, også demokratiet i Sønderjyllands Amtsråd, og det har hr. Kjøpke Christensen skrevet læserbreve om. Det er en skam, at det kun er SF, der har støttet deres forslag om folkeafstemning.

Når man så ikke får sin vilje i amtsrådet, så sender man sagen ind i Folketinget og siger, at så må Folketinget træffe den afgørelse. Men Amtsrådet er valgt til at træffe den afgørelse, og det har det gjort.

Må jeg sige til hr. Kjøpke Christensen, at hr. Kjøpke Christensen bliver ved med at sige, at man puster ikke til tyskerhadet – jeg sagde ikke fremmedhadet, jeg sagde tyskerhadet. Hr. Kjøpke Christensen bruger i læserbreve og her fra Folketingets talerstol overborgmesterens ord. Hvis hr. Kjøpke Christensen har læst, hvad der står i avisen i dag, så gør det ondt på overborgmesteren, det har forårsaget indre smerter, at hr. Kjøpke Christensen og andre bruger overborgmesteren, fordi overborgmesteren er tilhænger af det samarbejde, for han er bedt om sammen med Finn Hansen fra Sønderjyllands Amt at udarbejde et forslag. Det svarede hr. Rechen-dorff udmærket på, da han sagde: Embedsmændene udarbejder forslag, og så er det politikerne, der træffer afgørelsen. Det er demokrati, og demokratiet fungerer, uanset om hr. Kjøpke Christensen kun får støtte fra SF i det sønderjyske amtsråd.

(Kort bemærkning).

Hans Christian Schmidt (V):

I et høringssvar fra Sønderjyllands Amt til landsplanredegørelsen skrev Amtsrådet jo netop, at redegørelsen slet ikke forholdt sig til det bærende i hele udviklingspolitikken, nemlig at den er gennemført af selvstændige regionale parter. Og videre sagde man, at man ville gerne have haft, at sammenhængen mellem europæisk planpolitik og EU's strukturpolitik kunne have været fremhævet mere tydeligt.

Det sagde Sønderjyllands Amtsråd – men det var selvfølgelig helt tilbage i december 1996, og dengang var det ikke så aktuelt, og man kørte det ikke så meget frem i pressen; men det sagde amtsrådet dengang.

Jeg kan ikke læse her, at Fremskridtspartiet har taget afstand fra den udtalelse, det høringssvar, der er sendt fra Sønderjyllands Amtsråd. Det var blot det, jeg spurgte Fremskridtspartiet og hr. Jan Kjøpke Christensen om. Jeg fik ikke svar. Men så må jeg måske spørge hr. Jan Kjøpke Christensen, om han kan bekræfte, at Fremskridtspartiet ikke har taget et særstandpunkt her, men står bag det høringssvar, som er afgivet fra Sønderjyllands Amt.

Anden næstformand (Henning Grove):

Hr. Jan Kjøpke Christensen, og så går jeg videre i ordførerrækken med hr. Keld Albrechtsen.

(Kort bemærkning).

Jan Kjøpke Christensen (FP):

Nu kender jeg jo godt de typer, der kun lige tager et enkelt område af det, der er sket i et amtsråd osv., og så prøver at føre det frem her i Folketinget og stiller nogle spørgsmål om, præcis hvad Fremskridtspartiet har gjort i amtsrådet for en del år siden. Hvad er det dog for en facon? Hvad er det dog for et diskussionsniveau? Det viser noget om, at hr. Hans Christian Schmidt er langt, langt ude og ikke kan svare på det, jeg spurgte om.

Arrogancen fortsætter åbenbart her i salen, når man ikke vil lytte til, hvad der bliver sagt. Prøv nu at høre efter: Ønsker man fra Venstres side yderligere bureaukrati? Ja eller nej! Ønsker man, at alle de fornuftige samarbejdsformer, der findes i dag, skal overgå til et 42 mand stort regionalt råd, som ikke – og jeg understreger ikke – er folkevalgt? Det er åbenbart det, man ønsker fra Venstres side, og det synes jeg er ganske uhørt.

Keld Albrechtsen (EL):

Samarbejde på tværs af grænserne er en god ting, og meget af det, som hr. Steen Gade nævnte om f.eks. Østersøsamarbejdet og lign., kan Enhedslisten fuldt ud støtte; ingen tvivl om det.

Men det er ikke en god ting, hvis et grænse-samarbejde udvikler sig til en såkaldt Euro-region, der vil føre sin egen udenrigspolitik og i ganske særlig grad sin egen EU-politik. Det er det spørgsmål, vi må have klarlagt, og under debatten i dag er det ikke lykkedes fra hverken tilhængersiden eller regeringsiden at komme med nogen som helst forklaring på, hvordan man vil sikre, at der ikke bliver tale om udenrigspolitik og EU-politik fra denne Euroregions side. Jeg venter spændt på indenrigsministerens besvarelse.

Efter Enhedslistens opfattelse er det sådan, at dansk EU-politik skal fastlægges her i Folketinget og udføres af regeringen under kontrol af Folketingets Europaudvalg. Det er ikke sådan, at en del af Danmark kan indgå i en region, der sideløbende med den danske udenrigspolitik og den danske EU-politik fører sin egen politik i Bruxelles over for Europa-Kommissionen og EU's regionaludvalg og på den måde er med til at underminere nationalstaterne, opløse nationalstaterne, opløse magten, flytte magten fra Folketinget og de øvrige nationale parlamenter ned til Kommissionen i Bruxelles. Det er jo det, der er den skjulte dagsorden bag hele dette projekt, og det vil vi ikke acceptere. Det er ikke et lokalpolitisk anliggende; det er et anliggende, der vedrører Folketinget, og derfor mener jeg, det er berettiget med en forespørgsel af den art, som er rejst i dag.

Indenrigsministeren har i sine besvarelser af de spørgsmål, der er stillet, fuldstændig undveget det, som er grundproblemet, nemlig udenrigspolitikken. Indenrigsministeren har meddelt, at de aftaler, der foreligger om Euroregionen, ikke flytter beføjelser fra amtsrådet til regionen, og det er givetvis rigtigt. Det er ganske givet rigtigt, at regionen ikke overtager sygehuspolitikken i Sønderjylland, men det er overhovedet ikke det, sagen drejer sig om.

Det, sagen drejer sig om, er, at regionen overtager en udenrigspolitisk kompetence, som alene skal ligge her i huset. Det har ministeren ikke beskrevet med andet end en enkelt formulering, som går ud på – og det er dette mantra, jeg har været inde på tidligere – at varetagelsen af udenrigspolitiske spørgsmål ligger uden for kommunalbestyrelses og amtsråds kompetenceområde, og at det ikke udelukker grænseoverskridende arbejde. Men der er ingen gnist af forklaring på, hvordan det kan være sikkert, at der ikke bliver tale om førelse af udenrigspolitik, og derfor er det svar, ministeren er kommet med, ikke et svar. Vi venter stadig på en redegørelse for sagens egentlige problem, men jeg håber, den kommer.

Jeg tror bare ikke, det vil være nemt for ministeren at komme med den i dag. Det er jo et meget kompliceret emne, som også embedsmændene i Udenrigsministeriet skal beskæftige sig med, og jeg har egentlig stor forståelse for, at Indenrigsministeriet måske slet ikke har mulighed for at besvare dette spørgsmål og måske slet ikke har været klar over problemet. Indenrigsministeriet er jo i sagens natur ikke særlig invol-

veret i udenrigspolitikken, så der er muligvis gode grunde til, at svaret er, som det er. Men derfor må vi nok have Udenrigsministeriet og andre ind i billedet for at bedømme problemet, for jeg tror, man skal være forsigtig med at afslutte og konkludere noget som helst, før man har undersøgt sagen ganske omhyggeligt, og det er altså ikke sket indtil nu.

Jeg har tidligere i debatten været inde på, hvad der ligger i materialet, bl.a. i det charter, som ligger til grund for vores bekymring. Det er gennemsyret af en unionsmålsætning, som er langt mere vidtgående end den målsætning, som et flertal i Folketinget desværre delvis har godkendt, men med undtagelser på netop de områder, hvor Danmark har sine fire forbehold. Men sådanne ting er der slet ikke tale om i det aftaleudkast, som er udarbejdet i Sønderjyllands Amtsråd. Det skyldes ganske givet, at man ikke er enig i disse ting, og derfor sluger man bare unionen råt.

Og hvorfor sluger man så unionen råt? Hr. Steen Gade strejfede spørgsmålet, og jeg er bange for, at det har noget at gøre med, at man håber, at man ved at lefle for Kommissionen og dens tankegange fremover kan få midler fra EU's strukturfonde til dette projekt. Det var derfor, jeg kom med den bemærkning, at man lader sig købe, og det sker i øvrigt for danske skatteyderes penge, som Kommissionen deler ud. Man lader sig købe af EU til at underlægge sig unionsmålsætningen, og det synes jeg faktisk er en dybt umoralsk anvendelse af danske skatteyderkroner.

Hvad er det egentlig, som ligger bag alt dette her? Hvad er årsagen til, at Kommissionen allerede, så vidt Sønderjyllands Amtsråd selv har oplyst, har brugt over 100 mio. kr. på forstadier til dette projekt i de programmer, der allerede er godkendt? Hvorfor kommer Kommissionen ind med disse midler? Jo, det gør den for at bane vejen for det, som efter unionstilhængernes og Kommissionens opfattelse er det rigtige Europa, hvor nationalstaterne opløses, hvor man opbygger Kommissionens magt i Bruxelles og samtidig underminerer nationalstaterne og parlamenterne, inklusive Folketinget, og flytter funktionerne ud i de såkaldte euroregioner. Så får man opbygget en styrkeposition i EU's Regionalråd, og dette Regionalråd kan Kommissionen så samarbejde med om at svække EU's Ministerråd, hvor landenes regeringer, som er kontrolleret af deres respektive parlamenter, hidtil har haft den lovgivende magt.

På den måde forestiller Kommissionen sig – og det er jo ganske snedigt – at man efterhånden kan udtynde regeringernes og de nationale parlamenters magt, så vejen banes for, at al magt koncentrerer hos bureaukraterne i Bruxelles. Det er jo den egentlige dagsorden, der ligger bag alt dette her, og det er derfor, det efter vores opfattelse er farligt.

Jeg håber, at ministeren vil give tilsagn om, at vi kan få en dybtgående analyse af sagen, og at man ikke bare vil klamre sig til dette mantra om, at det har jo ikke noget at gøre med udenrigspolitik, for det må det ikke, og så er det heller ikke tilfældet. Det er bare en slags cirkelslutning, som man vanskeligt kan bruge som dokumentation for noget som helst.

Så vil jeg til slut sige en enkelt ting om spørgsmålet om folkeafstemninger. Vi har den samme holdning, som SF har givet udtryk for, nemlig at vi synes, det ville være en indlysende god ting, hvis Sønderjyllands Amtsråd beslutter at efterkomme det stærke ønske i befolkningen om at afholde en folkeafstemning. Det synes jeg ville være en helt rigtig og fin ting, men Folketinget kan selvfølgelig ikke pålægge et amtsråd at afholde en folkeafstemning.

Det eneste, jeg bliver nødt til at sige med hensyn til folkeafstemning, er, at lige så lidt som amtsrådet kan beslutte at overtage en del af Danmarks udenrigspolitik, lige så lidt kan man ved en folkeafstemning i Sønderjylland beslutte at overtage en del af den danske udenrigspolitik. Hvis der bliver en folkeafstemning, må det naturligvis være med den begrænsning, at man holder sig til det, man har kompetence til. Men med det forbehold støtter Enhedslisten de tanker, der har været fremført i debatten om en folkeafstemning i Sønderjylland.

Peter Duetoft (CD):

Det er dog en af de mest forkvaklede debatter, vi har haft meget længe. Den er forkvaklet, fordi udgangspunktet er en total sammenblanding af ting, som ikke hører sammen. Når forespørgsregne kan rende rundt og blande regionernes Europa sammen med det, vi snakker om nu med hensyn til Euroregion Schleswig, skyldes det, at de ikke vil forstå, at det er to vidt forskellige diskussioner.

Tanken om regionernes Europa er drømmen om det føderalistiske Europa, og det tør jeg sige, fordi jeg tror, jeg er Folketingets eneste føderalist, så jeg turde nok have en eller anden form for forstand på de dele. Det er en drøm om et

meget decentralt Europa, og det er rigtigt, at det er en drøm om et Europa, hvor nationalstaterne erstattes af nogle regioner med udgangspunkt i, at nationalstaterne – måske lige bortset fra Danmark – ikke er homogene størrelser.

Den europæiske historie har vist, at ustabiliteten, krigen, ufreden og myrderierne i Europa er forårsaget af mindretal, fordi de politisk skabte nationalstater ikke var homogene. Derfor er svaret på et fredeligt Europa naturligvis også et Europa, hvor fundamentet er homogent, hvilket vil sige med regioner i stedet for nationalstater. Det vil give et meget mere stabilt Europa, det vil give et meget mere fremgangsrigt Europa, og den tanke støtter jeg meget gerne.

Men jeg må altså sige, at hverken i forslaget om Euroregion Schleswig eller i noget af alt det, der sker på EU's regeringskonference, er der nogen som helst tegn på eller skridt i retning af et sådant føderalt Europa; ikke ét eneste skridt! Alle på regeringskonferencen holder fast i, at EU er et samarbejde mellem nationalstater, og kan man ikke se det andre steder, kan man se det af, at Ministerrådet stadig er det lovgivende organ i Fællesskabet. Dermed holder man fast i nationalstaternes placering. Ikke en gang en lille flig til Europa-Parlamentet i form af forslagsret vil man give, og derfor er hele det skræmmebillede, der bliver bygget op – ikke mindst af Enhedslisten – det rene sludder. Det er noget i retning af at misbruge dette forslag, det er noget i retning af at påstå, at Kommissionen og politikerne og de onde i København og Bonn og alle mulige andre steder nu kommer efter de stakels sønderjyder med den store unionskæp. Det er overhovedet ikke tilfældet.

Regionernes Europa går jeg som sagt ind for; men der er intet – intet – i dette forslag, der har noget som helst med regionernes Europa at gøre. Når vi derimod kommer til det regionale samarbejde, altså Euroregion Schleswig, er det et udtryk for en helt logisk fortsættelse af det samarbejde, der startede efter Anden Verdenskrig. Det startede ved, at man også i Sønderjylland erkendte, at modsætningsforhold mellem mindretal på begge sider af grænsen havde ført til en ustabil politisk situation, og så var man jo endda så heldige i Sønderjylland, at man på grund af 1920-afstemningen slap mere rimeligt ud af situationen, end tilfældet var ved grænser andre steder i Europa. Derfor er det også fornuftigt at bygge videre på et praktisk, regionalt samarbejde, og nye samarbejdsorganer er en

god idé, fordi de styrker det praktiske samarbejde.

Jeg er fuldstændig enig med hr. Steen Gade i hans vurdering af, at grænseregioner meget ofte har været fattige regioner og har været de steder, hvor man skød problemerne hen, for herregud, de ligger jo ikke lige i rigets midte. Man må vel også undre sig over, når man kører ned gennem Europa – som hr. Steen Gade også sagde – at der i virkeligheden skulle være så få fælles interesser på hver side af en politisk grænse, at man ikke kan finde ud af at samarbejde. Jeg vil bare sige, at når man kører ned langs Rhinen mod Strasbourg, må man undre sig over, at vinbonden på den tyske side skulle have mere til fælles med kontoristen i Berlin end med vinbonden på den franske side af grænsen – og omvendt: At den franske vinbonde skulle have flere fælles interesser med kontoristen i Paris end med vinbonden på den anden side. Der er erhvervsmæssige fælles interesser, der er også kulturelle, og der er en masse forskellige ting. Jo, et regionalt samarbejde er fornuftigt, hvadenten det er i Øresundsregionen eller i det sønderjyske område.

Jeg tror, det er hr. Jan Kørpe Christensen, som et par gange i dag har fortalt, at nu blev grænsen fjernet, og det blev en lav grænse, og Schengen, og puha hvad ved jeg. Jeg må i al stilfærdighed minde om, at det er altså ikke forslaget om Euroregion Schleswig, der fjerner grænsen i Sønderjylland, og det er heller ikke Maastricht-Traktaten, der har fjernet grænsen i Sønderjylland. Det vedtog den danske befolkning, da den sagde ja til EF-pakken i 1986, og dengang stemte Fremskridtspartiet i øvrigt fint for. Jeg ved godt, at man talte mere om det indre marked end om grænseområderne; men sandheden var, at det lå i den samme pakke. Det er såmænd den politik, som Fremskridtspartiet var med til at stemme for, som nu føres videre, og det synes jeg da Fremskridtspartiet skulle stå ved.

Jeg mener, at Sønderjylland bør stå som et eksempel på et godt samarbejde efter krigen.

Og sandheden er jo også, at netop samarbejdsformerne og omgangsformerne i Sønderjylland er med som et symbol i massevis af løsningsmodeller over hele Europa for mindretal og for grænseområder. Man ser op til det, der sker i Sønderjylland. Man forsøger at lære af det, der sker i Sønderjylland. Man forsøger at kopiere det, der er i Sønderjylland.

Nu står man så over for en udbygning af dette samarbejde, og så skulle man sige: Næh tak, det tør vi alligevel ikke. I stedet for at gå i spidsen og vise, at det kan lade sig gøre, og at der er styrke til og baggrund for et regionalt samarbejde, skal man nu sidde her og sådan pernittengryne, hvis ikke alt det, vi har oplevet i dag, er lokal valgkamp.

Man kunne se i fjernsynet forleden, og man hører jo også og læser i debatten, at hvis dette forslag går igennem, og hvis det sønderjyske amtsråd vedtager det, og hvad ved jeg, så rykker vi jo nærmest tilbage til den gamle Kongeågrænse. Jeg vil sige: Tænk engang, vi får Ejdergrænsen tilbage!

Det, man ikke kunne få i 1920, det får man nu. For nu får man nemlig udfordringerne, mulighederne, samarbejdet igen, der gør, at vi også kan udnytte det opland, der ligger syd for den danske grænse. Vi får et fællesskab tilbage, vi får nogle fælles interesser, og vi får et fælles lokomotiv – og det tror jeg mange sønderjyder vil være tilfredse med.

Men selvfølgelig er det let at spille på frygten. Naturligvis er det let at spille på tyskerhadet, og hvad ved jeg, og jeg giver ikke fem flade øre for de medlemmer af Folketinget, der i dag har stået og slået kors for sig og sagt: Vi har ikke noget ansvar, vi tager afstand, og vi gør det ene og det andet, når de selv har været med til i debatten også i dag at skabe en atmosfære, der hos letkøbte sjæle er med til at føre til terror og til skæren i bildæk, og hvad ved jeg.

Det er jo sandheden, at man kan altså ikke på den ene side stå og sige: Vi synes også, vi bliver rendt over ende, vi vil ikke det ene, vi vil ikke det andet, og Unionen her og dér og alle vegne og antinational, og hvad ved jeg, og så på den anden side sige, at de mennesker, der så bliver forgabt i denne tankegang og bliver forskruede på grund af denne tankegang, dem har vi ikke noget ansvar for.

Man har mange gange i verdenshistorien, og man har også i historien inden for de sidste år lært, at ord er farlige, at ord kan dræbe. At det altså ikke er sådan, at man kan være med til at gejle en politisk stemning op, og når nogle mennesker så tager en konsekvens – godt nok en vanvittig konsekvens – men tager konsekvensen af den stemning, så siger man: Det var for resten ikke rigtig vores skyld.

Man må påtage sig det ansvar, det er at gøre en debat hysterisk, og hvis man gør en debat hysterisk, må man også løbe risikoen for, at

hysteriske mennesker handler hysterisk. Derfor giver jeg ikke så meget for alle dem, der stiller sig op i dag og bruger frække ord, men som i virkeligheden ikke vil tage ansvaret for dem.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg synes faktisk, det er en uforkammethed fra hr. Duetofts side, at han nu forsøger at give befolkningen det indtryk, at der er nogen her i Folketinget, som ved deres debat i dag skulle have været med til at fremme de højreradikale elementer i Sønderjylland, som har brugt de metoder, som vi alle sammen tager afstand fra.

Jeg håber i hvert fald ikke, at de bemærkninger var møntet på Enhedslisten. Jeg vil i hvert fald gerne bede hr. Duetoft om at trække de bemærkninger tilbage; jeg synes, de var urimelelige og under det niveau, som en folketingsdebat bør føres på.

Men så vil jeg til gengæld anerkende hr. Duetoft for, at han som den eneste tilhænger af den Euroregion i det mindste toner rent flag med hensyn til sine føderalistiske tilbøjeligheder. Hr. Duetoft er ingen skabsunionist, han er den rene vare, den rene føderalist, og giver udtryk for, hvad det rent faktisk handler om.

Hr. Duetofts eneste bekymring er, at det ikke går hurtigt nok i retning af den føderation, som han ønsker, og som Euroregionen også er en del af.

(Kort bemærkning).

Pia Kjærsgaard (DF):

Altså egentlig synes jeg, at debatten lige indtil den sidste ordfører og lige inden afslutningen har været sådan nogenlunde rimelig, lige indtil hr. Duetoft stillede sig op her på talerstolen og råbte og skreg. Jeg har aldrig hørt noget lignende. Hvis der var nogen, der forsøgte at piske en stemning op, så var det da hr. Duetoft.

Jeg vil i lighed med hr. Keld Albrechtsen også godt bede hr. Duetoft om dokumentation for, at Dansk Folkeparti under denne debat skulle have forsøgt noget som helst af det, som hr. Duetoft ikke blot forsøgte, men slap meget godt igennem med: at stå og være fuldstændig ukontrolleret og piske til en i forvejen ophedet stemning i Sønderjylland.

Og så lidt tilbage til det forbilledlige samarbejde, som hr. Duetoft omtalte. Jamen det har jo netop eksisteret – det er jo netop dét, der har været sagens kerne – uden problemer, netop et forbilledligt samarbejde til efterfølgelse for

andre og til stor respekt for andre, at det netop kunne finde sted i Sønderjylland. Det er dét, man er ved at ødelægge, og det skal nok blive mere ødelagt efter hr. Duetofts ordførertale.

(Kort bemærkning).

Jan Køpke Christensen (FP):

Nu kender vi jo udmærket hr. Duetoft og den debatform, som han ynder at gå ind for, det dér med den ophidsede stemning osv., og det viser jo noget om hr. Duetoft. Jeg synes faktisk ikke, jeg vil bruge så meget krudt på det, hr. Duetoft sagde, for jeg tror, det taler for sig selv. De, der lytter til debatten, forstår udmærket de signaler, der lå i hr. Duetofts meldinger, og det er absolut efter Fremskridtspartiets klare mening ikke positivt.

Dét, at man ikke vil lytte til den reaktion, der er i et lokalområde, dét, at man for den sags skyld også ved afstemninger omkring Unionen ikke vil lytte til advarslerne, og at man ikke ønsker, at borgerne skal tages med på råd, jamen det har vi jo hørt til hudløshed fra CD.

CD ønsker ikke folkeafstemninger om større spørgsmål, de ønsker ikke, at befolkningen som sådan skal have mulighed for at lave underskriftsindsamlinger og få disse folkeafstemninger, som de ønsker.

Derfor må jeg bare trække på skulderen og sige: Jamen det er så CD's problem; det er ikke vores problem i Fremskridtspartiet.

(Kort bemærkning).

Peter Duetoft (CD):

Jeg lyttede med interesse efter, om der var et eller andet, ét eneste argument mod det, jeg sagde. Det var der ikke. Der var en eller anden karaktergivning med hensyn til, om jeg råbte højt eller ikke råbte højt, om jeg sagde tingene klart, eller jeg ikke sagde tingene klart. Men der var ikke ét eneste argument.

Det kan jeg da godt forstå, for enhver, der vil gå hjem og læse den debat, der har været i dag, ved, at jeg har ret, for den kører på frygt, påstande, påduttet det her system nogle ting for at skabe frygt og kaos rundt omkring og simpelt hen køre på stemninger.

Det er jo dét, der er sket, også fra Enhedslistens side. Man skal til at føre udenrigspolitik. Hvad i alverden er det for noget sludder at komme og sige. Føre udenrigspolitik? Skal Euroregion Schleswig pludselig til at føre krig mod Bayern, eller hvad? Hvad er det for noget at begynde at føre frem her i en debat, der ellers

på et eller andet tidspunkt havde været meget saglig?

Jeg tillader mig så at sige, at jeg synes nok, at ord fanger, og at man står og maner alle de her forskellige påstande og spøgelsers frem, som er med til at piske en stemning op, der gør, at ikke folketingsmedlemmer, men nogle sjæle rundt omkring lader sig forlede til uting. Sådan er det nu bare, og man kan læse debatten og se, at jeg har ret.

Så vil jeg blot til sidst sige til hr. Keld Albrechtsen, at hr. Keld Albrechtsen jo glemte én ting i sit argument. For nok beklagede jeg, at mit regionernes Europa og dermed det føderale Europa ikke bliver til noget på regeringskonferencen, men jeg understregede én ting, som hr. Keld Albrechtsen glemte at citere mig for, nemlig at dette er ikke et skridt på vejen, dette er et regionalt samarbejde, ikke et føderalt regionernes Europa-samarbejde. Det synes jeg skal med, for det skal ikke tage udgangspunkt i, at Euro-region Schleswig er første skridt på vejen mod det regionernes Europa, som jeg altså støtter. Det er det ikke. Det er noget helt specielt.

(Kort bemærkning).

Jan Køpke Christensen (FP):

Så fik vi den én gang til: selvforherligelse og karakterer af de helt, helt høje. Det viser jo endnu en gang dét, som jeg sagde tidligere, nemlig at CD faktisk ikke gider at lytte til andre end sig selv. De har kun sig selv i hovedet og sig selv endnu en gang. Det må vi så konstatere, og det er selvfølgelig trist for demokratiet, men så er det jo godt, at man har god samvittighed i Fremskridtspartiet, hvor vi ønsker at tage befolkningen med på råd. Det ønsker man ikke fra CD's side.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg vil gerne opfordre hr. Duetoft til, når han nu fremturer med sine beskyldninger, at vi kan blive enige om, at det, Enhedslisten har sagt, er, at vi i dette her ser, at man vil føre udenrigspolitik. Det mener jeg faktisk også jeg under debatten har dokumenteret.

Det er hr. Duetoft ikke enig i. O.k., det er så hr. Duetofts opfattelse, men derfra og så til at fremkomme med en påstand om, at jeg oppisker frygt og spiller på folks frygt, og jeg ved ikke, hvad det var, hr. Duetoft var ude i, dér må jeg gentage, at det er komplet usagligt.

Så vil jeg medgive hr. Duetoft, at han ikke har sagt, at man på regeringskonferencen planlagde yderligere skridt i forhold til regionernes Europa; det er mere en udvidelse af Kommissionens direkte magt, EU-Parlamentet osv. osv., det handler om.

Det handler debatten ikke om i dag. Men det, som jeg sagde i mit ordførerindlæg, var, at EU-Kommissionen forsøger at fremme dette formål for at styrke sin egen magt. Og det går jeg egentlig ud fra at hr. Duetoft er enig i.

Poul Qvist Jørgensen (S):

Det har egentlig været et interessant studium midt i debatten at sidde og lægge mærke til den dér næsten hellige eller uhellige alliance, der kunne opstå mellem de tre musketerer fra Dansk Folkeparti, fra Fremskridtspartiet og fra Enhedslisten, der har taget ordet til stort set hver og en af de øvrige ordførere.

For mig har det på en eller anden måde, selv om jeg selvfølgelig også har noteret mig, at tonen efterhånden faldt lidt i forhandlingsforløbet, egentlig også været en demonstration af, hvorledes debatten også har været ført af en del i Sønderjylland, og jeg skal skynde mig at sige: på begge fløje.

Mens jeg husker det, vil jeg også godt sige, at jeg helt kan tilslutte mig de afstandtagender, der har været omkring den pøbelagtige adfærd, der har været rettet mod folk, der har udtalt sig og har haft en bestemt opfattelse i det sønderjyske område.

Jeg vil godt sige, at jeg tror, at mange reagerer på samme måde, som jeg selv har reageret på det, nemlig at man i virkeligheden er blevet endnu mere sikker på sin overbevisning frem for at lade sig kyse, så disse mennesker – om de overhovedet har haft en tanke – i hvert fald ikke har fået den tanke opfyldt, hvis jeg skal måle det på mig selv.

Når jeg har taget ordet her, er det også for at give udtryk for, at det er de sønderjyske socialdemokraters opfattelse, at sønderjyderne ønsker et samarbejde på tværs af den dansk-tyske grænse. Det gør vi i dag; det gjorde vi efter grænsedragningen i 1920, og det gjorde vi efter freden i 1945. Vi har i 1955 fået grænselandets grundlov, nemlig København-Bonn-erklæringerne, og vi har fra 1973 arbejdet sammen som EU-lande.

Euroregion Schleswig – og jeg skal senere vende tilbage til navnet – er en yderligere udbygning af det eksisterende samarbejde, nu

blot med et lille sekretariat for et råd, der kommer til at bestå af lige mange repræsentanter for hver side. Det står mig helt klart, at den modstand mod Euroregion Schleswig, der i dag tilsyneladende findes i Sønderjylland, og som vi jo altså også har kunnet høre lidt til her i salen i dag, bygger på noget helt andet, end den giver sig ud for.

Modstanden bygger på en almindelig modvilje mod alt, hvad der smager af EU, af Schengensamarbejde og Europol med, for den sags skyld, og når man rører godt rundt i den blanding og tilsætter en solid dosis gammeldags nationalisme, får man den sprængfarlige blanding, der har hærget de sønderjyske medier i snart et halvt år. Så får man de hjemmelavede myter om, at grænsen skal slettes, så får man de betonsønderjyske ideer om en folkeaktion på tværs af landsdelen.

Jeg minder stiltfærdigt om, at vi snart træder ind i det 21. århundrede, men Euroregionsmodstanderne henter deres arsenal af argumenter fra tiden før 1920. De har intet glemt og åbenbart heller intet lært.

Der har været nogle ting, som har været afsporende for debatten. Lad mig nævne fire ting, som også har været nævnt i dag, og som jeg synes skal gentages.

Jeg vil påstå, at det har været en grov fejl af amtsrådet – og det må så amtsborgmesteren bære ansvaret for – at man har udsendt et debatoplæg under titlen: Hvor går grænsen? Det er en utilgivelig dumhed. Jeg vil næsten gå så vidt som til at sige, at det burde være fyringsgrund, at man kan komme til at jukke så galt i det.

Navnet på regionssamarbejdet har i sig selv været stødende. Ingen sønderjyde kan inderst inde undgå at stejle, når man begynder at tale om Euroregion Schleswig, ja, spyttet står jo næsten ud af munden på én, når man skal sige det.

Jeg er enig med hr. Steen Gade i netop antydningen af, at man måske skulle anstrenge sig noget mere for at finde et andet navn; fra Socialdemokratiet og LO Sønderjylland har man peget på Grænseregion Sønderjylland-Slesvig; det kunne være et forslag i hvert fald.

Så vil jeg også godt sige, at når overborgmesteren fra Flensborg midt i denne ophedede debat begynder at lufte sine egne og helt personlige tanker om et Europa i en temmelig fjern fremtid, skal det jo gå galt, for det bliver misforstået. Endelig som det sidste – og det skal også

være det sidste, kan jeg se på lampen – har en række læserindlæg været helt ude af fokus og i virkeligheden også totalt ubeherskede. Uanset om det er en præst eller det er en dr. phil., der har brugt mærkelige udtryk, er det ikke befordrende for debatten og specielt ikke, at man begynder at tale om f.eks. lebensraum. Det er ikke klogt; heller ikke selv om man skynder sig at dementere det bagefter. Det kan kun virke afsporende på en i øvrigt hensigtsmæssig og god sag.

(Kort bemærkning).

Jan Kørpe Christensen (FP):

Hr. Qvist Jørgensen gør opmærksom på, at debatten er blevet bedre hen ad vejen og er kommet op på et sobert niveau. Det har hr. Qvist Jørgensen ganske ret i. Jeg tror endda, det var hr. Qvist Jørgensen, der lagde op til at bruge udtryk som ulækkert osv., så jeg er fuldstændig enig med hr. Qvist Jørgensen i, at man ligesom begynder at føre en sober debat. Det kan vi alle sammen være interesseret i.

Men problemet er jo, vil jeg sige til hr. Qvist Jørgensen, at selv hr. Qvist Jørgensen jo ikke formår at overbevise sine egne socialdemokrater dernede om, at det er et fortrinligt projekt, Sønderjyllands Amt laver. Ikke engang i amtsrådet er man jo enig i de betragtninger, hr. Qvist Jørgensen fremfører her, og jeg synes, det må være utrolig betænkeligt for hr. Qvist Jørgensen, at han ikke engang kan overbevise sine egne socialdemokrater. Ikke engang den kommende liste bakker 100 pct. op om dette projekt, som er så rosenrødt.

Jeg vil gerne have et svar fra hr. Qvist Jørgensen på, hvordan det kan gå til. Det er flotte ord, der kommer, men man kan altså ikke føre dem ud i livet.

(Kort bemærkning).

Pia Kjærsgaard (DF):

Jeg kan ikke nære mig for at spørge, hvordan hr. Qvist Jørgensen og nr. 3 på Socialdemokratiets amtsrådsliste har det med hinanden. Det må være hedt, kan jeg næsten forestille mig. Alle de ukvemsord, hr. Qvist Jørgensen kom med her fra Folketingets talerstol, må jo også gælde hans egne partifæller; sådan er det i nogle partier.

Så vil jeg godt sige til hr. Qvist Jørgensen, at jeg simpelt hen synes, det er så sølle, at man er ærgerlig over, at de hensigter, man har, er blevet oplyst, og at man skulle være kommet med en anden titel til et debatoplæg. Hvor går grænsen?

Hvorfor vil man ikke sige tingene, som de er? Man vil bare forsøge at skjule det og få det ned på en anden måde, så jeg er helt tilfreds med, at man nu også kommer ind på det med navnet.

Hvad i alverden er meningen? Tror man virkelig på, at sønderjyderne nu hopper på den, fordi man ændrer navnet fra det meget ubehagelige Euroregion Schleswig. Det er et meget ubehageligt navn, men det var det, man ville have, og det er først, da hadet til det her opstod i Sønderjylland, at man begynder at lave et andet navn, men meningen er jo nøjagtig den samme. Det er ikke den, man laver om på.

(Kort bemærkning).

Poul Qvist Jørgensen (S):

I Socialdemokratiet, og det er så i øvrigt lige meget, vil jeg sige til hr. Jan Kørpe Christensen, om det er på landsplan, på amtsplan, eller hvor det er henne, sætter vi meget pris på, at vi debatterer, og at vi ikke udøver nogen som helst form for kadaverdisciplin eller noget i den retning. Vi ønsker ikke kadaverdisciplin, og hvis nr. 3 eller 4 på amtsrådslisten vil blive ved med at have sine synspunkter, er det fint nok, og så får vi den nuancerede debat.

Det, jeg hele tiden har sagt fra det første indlæg og til det sidste, jeg holdt for lidt siden, er, at vi godt vil bevare den ordentlige tone, og at vi godt vil prøve at komme med tingene i en saglig diskussion og undgå at skyde hinanden motiver i skoene, som sagen ikke kan bære. Det, jeg har sagt, og det vil jeg gentage, er, at der på begge fløje – jeg tror, jeg citerer mig selv ordret – har været brugt for mange dagsordener, der i virkeligheden ikke har noget med den reelle sag at gøre.

Med hensyn til fru Pia Kjærsgaards spørgsmål vil jeg trække fuldstændig blank og sige, at det overgår mine pædagogiske eller andre evner at få fru Pia Kjærsgaard til at forstå, hvad der rører sig i den sønderjyske befolkning. Det kan jeg ikke komme igennem med, og det beklager jeg over for fru Pia Kjærsgaard. Til gengæld er jeg helt sikker på, at sønderjyderne godt ved, hvad det handler om. De ved godt, hvad det er for nogle følelser, der bliver berørt. De ved godt, hvad det er, der kan genere dem og forstyrre dem i den fredelige udvikling, som de er i fuld gang med, og jeg kan altså stadig væk ikke se, at dette her skulle være ødelæggende for denne positive udvikling.

Men som sagt opgiver jeg at få fru Pia Kjærsgaard til at forstå det, og det har jeg i øvrigt opgivet for flere år siden.

(Kort bemærkning).

Peter Duetoft (CD):

Nu skal jeg med den mest hviskende stemme, jeg har, for ikke at støde fru Pia Kjærsgaard væk give et eksempel på det skjulte tyskerhad, som fru Pia Kjærsgaard netop lige har givet udtryk for.

Den forvrængede, fortyskede måde at udtale navnet på regionen på er en god og gedigen måde at spille op til, at dette her i virkeligheden er en tysk overtagelse af Sønderjylland. Hvis fru Pia Kjærsgaard ikke selv kan høre det, er jeg overbevist om, at huset her er leveringsdygtigt i et bånd, sådan at hun selv kan høre, hvordan hun, måske ufrivilligt, i virkeligheden spillede på alt det antityske, hun overhovedet kunne komme i nærheden af, med den måde, hun forvrængede navnet på.

(Kort bemærkning).

Jan Kørpe Christensen (FP):

Jeg ved ikke, hvad der lå i det, hr. Qvist Jørgensen kom med. Det lød, ligesom fru Pia Kjærsgaard overhovedet intet begreb havde om, hvad det drejede sig om blandt sønderjyder.

Det fik undertegnede så ikke at vide, og det er jo nok bare, fordi man er født og opvokset i det sønderjyske, at man ikke tør sige det. Men jeg må erkende, at uanset om man er sønderjyde eller hvad man end er, skal man selvfølgelig have lov til at udtrykke sin uforbeholdne mening om det samarbejde, der foregår.

Jeg er enig i hr. Duetofts betragtning, at naturligvis skal der ikke på noget tidspunkt være det mindste gran tyskerhad i det, og jeg synes, vi må advare alle, der er med i denne debat, imod at begynde at diskutere had mod tyskerne. Det er ikke det, det handler om, og vi må holde fast ved det samarbejde, som er foregået, og som fortsat foregår dernede. Vi skal gøre alt for at bevare alle de demokratiske kræfter, der er. Vi skal fortsat have et godt samarbejde med vore tyske naboer, og det vil Fremskridtspartiet naturligvis også have.

Indenrigsministeren (Birte Weiss):

Efter denne lange debat er der næppe mange, der er gearret til en længere besvarelse fra min side, så jeg vil holde mig til de direkte spørgsmål, der er stillet, og så to kommentarer.

Hvis jeg skal tyde debatten, er der en enkelt ting, der undrer mig lidt, og det er, at det af nogle skildres, som om det samarbejde, der nu diskuteres, er noget fuldstændig nyt, at det er

noget epokegørende, og at det er noget, som pludselig vil begynde at forrykke alting i grænselandet. Sådan forholder det sig jo ikke, så derfor en enkelt historisk betragtning.

Det var jo Europarådets parlamentariske forsamling, der helt tilbage i 1966, så vidt jeg husker, tog initiativ til udarbejdelsen af rammekonventionen om samarbejde over landegrænser mellem kommuner og andre kommunale myndigheder. Så langt tilbage går det her altså. Rammekonventionen blev så drøftet frem og tilbage, op ad stolper og ned ad vægge, sådan som den slags nu bliver, og det ved alle, der beskæftiger sig med Europarådets arbejde og andre typer internationalt samarbejde. Den blev så vedtaget i 1980, den trådte i kraft i 1981, efter at fire stater, herunder Danmark, havde ratificeret den. I dag – og der er så gået yderligere næsten 20 år – har næsten alle Europarådets medlemsstater ratificeret konventionen. Når jeg godt vil sige det, er det, fordi det jo immer væk er det, der er baggrunden for det, vi diskuterer her i dag.

I hovedtræk indebærer rammekonventionen, at staterne forpligter sig til at understøtte og fremme samarbejdet over grænserne mellem lokale og regionale myndigheder.

Jeg skal ikke trætte med ret mange citater, men blot lige, for at vi får det ind i det rigtige størrelsesforhold, så vi ikke helt mister proportionerne, sige, at der står i art. 1, og det er det, som Danmark har forpligtet sig til: »... at lette og fremme samarbejdet over grænserne mellem kommuner og andre lokale myndigheder samt til at søge at fremme, at der træffes aftaler eller dispositioner, som kan vise sig nødvendige til dette formål med behørig hensyntagen til hver parts særlige forvaltningsmæssige regler.«

Og i konventionens art. 2 står, at: »... samarbejde over grænserne skal finde sted inden for rammerne af kommuners eller andre lokale myndigheders beføjelser ifølge national lovgivning.«

Grunden til, at jeg godt vil citere det, er ikke blot for at give den historiske ramme, men også, fordi det er svaret til hr. Keld Albrechtsen. Der er ikke her tale om, at man begynder at føre udenrigspolitik. Der er tale om, at man fuldstændig i overensstemmelse med det, som man i så mange år stille og roligt har arbejdet sig frem til, skal få dette samarbejde til at fungere. Så hele det dramatiske set up, som nogle har forsøgt at få ind i denne debat, hører simpelt hen ikke hjemme i virkelighedens verden.

Hr. Steen Gade har stillet mig to spørgsmål, og det første lød: Vil ministeren føre tilsyn, sådan som hun skal? Svaret er ja. Det næste lød: Vil ministeren gribe ind, hvis man ikke overholder love og regler? Også her er svaret ja. Og dermed skulle den mystifikation vel være bragt ud af verden.

En enkelt ting mere skal jeg kommentere, nemlig at der var nogle – det var vist hr. Thulesen Dahl – der mente, at jeg skulle have blandet mig i den afgørelse, som man nu skal træffe i Sønderjyllands Amtsråd. Det må siges at være en meget stor tilsnigelse. Hele min tilgang til det har netop været, at det er noget, der kun kan afgøres lokalt, og ikke noget, som Folketinget kan eller skal blande sig i.

Men jeg vil godt medgive, at jeg på et tidspunkt over for pressen har besvaret spørgsmålet om, hvorvidt jeg syntes, det var et vanvittig godt navn, man havde fundet til samarbejdet, og dér gik naturen måske lidt over optugtelsen. Jeg kan i hvert fald huske, at jeg svarede noget i retning af, at hvis lidt længere tid til at finde en bedre sproglig formulering for dette samarbejde ville betyde, at den sproglige opfindsomhed kunne blomstre lidt mere, syntes jeg godt, man kunne tage sig mere tid.

Det er jo ikke indblanding i samarbejdet, og Sønderjyllands Amtsråd har vel også selv fundet ud af, at lige præcis den sproglige iklædning, man har givet dette i øvrigt fornuftige samarbejde, ikke har været med til at fremme forståelsen for det. Så tror jeg ikke, jeg har overdrevet.

Jeg vil godt slutte med at sige, at jeg har den store fornøjelse at være formand for det dansk-tyske kontaktudvalg. Det er spændende, fordi det er et forum, hvor man diskuterer stort og småt. Man diskuterer både udviklingstendenser i de to grænselande, og så klarer man i øvrigt en hel masse små praktiske problemer, sådan at vi i kontaktudvalget, som netop er et samtaleforum, kan være med til at få sat fokus på nogle af de ting, som kan gøre livet lidt for besværligt eller lidt for surt i grænselandet.

Dette samarbejde ligger i virkeligheden også meget smukt inden for rammerne af det, som jeg beskrev før, som man beskæftiger sig med i selve konventionen.

Når jeg godt vil komme med dette som en slutbemærkning, er det, fordi jeg faktisk har den opfattelse, også når jeg taler med folk fra andre lande, at den måde, vi har løst det på mellem Danmark og Tyskland, simpelt hen står som et ideal, og det gør det af mange grunde:

Det gør det, fordi man på bedste demokratiske vis stemte sig frem til, hvor grænsen skulle ligge. Og så vil jeg i øvrigt godt sige, at den grænse ligger fast, selv om der er nogle, som har forsøgt at sætte lidt spørgsmålstegn ved det her i dag. Det er den ene grund til, at det står som et ideal.

Den anden grund er, at der netop er så gode relationer imellem flertal og mindretal både nord for grænsen og syd for grænsen, at man også på den måde i de interne samarbejder, der foregår, finder ud af at klare en lang række problemer. Men ikke nok med det, for også mindretallene syd for grænsen og nord for grænsen – altså folk, der repræsenterer hver deres nationalitet – er i stand til at føre en forstandig og fremtidsrettet dialog med hinanden.

Jeg fik i hvert fald et meget stærkt indtryk af, i hvor høj grad man har lagt mærke til denne, lad mig bare kalde det ideelle måde at indrette sig på, da vi her i København sidste år fejrede tiåret for Europarådets konvention om regionalt samarbejde, og hvor der i hvert fald var mange, uanset om det var fra de østeuropæiske lande, som nu er meget optaget af mindretalsproblemer, eller det var fra de gamle vesteuropæiske lande, som har kæmpet med de her ting i mange år og også fundet løsninger, der hele vejen igennem godt var klar over og kendte til, at de to lande, Danmark og Tyskland, som har været i krig med hinanden så mange gange, alligevel har været i stand til at finde frem til samarbejdsformer, som bestemt er eftertragtesværdige.

Og set i lyset af det svarer den bandbulle, som man vel kan se sådan lidt bredt ud over dele af denne debat, jo slet ikke til den virkelighed, som man oplever i de to grænselande nord for grænsen og syd for grænsen. Jeg synes, vi skal glæde os over, at vi har kunnet indrette os på den måde, som vi rent faktisk har.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg vil gerne sige tak til ministeren, fordi hun gik ind i en besvarelse, men jeg må desværre konstatere, at ministeren ikke går ind i det konkrete indhold. Ministeren tager ikke stilling til og undersøger: Hvad er det konkrete indhold på det udenrigspolitiske område i den aftale, der ligger om etablering af en euroregion? Og derfor har ministeren jo heller ikke besvaret hr. Steen Gades spørgsmål. Jeg håber i hvert fald ikke, at hr. Steen Gade vil lade sig spise af med den besvarelse, som ministeren har givet i dag.

Men som jeg tidligere har nævnt under debatten, så havde jeg nok også den bekymring, at ministeren, i og med at hun er indenrigsminister, muligvis slet ikke havde muligheden for at gå ind og foretage den analyse, og derfor vil jeg naturligvis gå til udenrigsministeren for at få analysen. Jeg må bare konstatere, at vi ikke har fået den i dag.

(Kort bemærkning).

Jan Kørpe Christensen (FP):

Med hensyn til kontaktudvalget for det tyske mindretal, som undertegnede også er medlem af, så er jeg ganske enig med ministeren i, at den bandbulle, tror jeg ministeren sagde – og jeg går ud fra, at det også er i Sønderjylland – imod de her planer, jo slet ikke står i relation til, hvordan samarbejdet fungerer.

Jeg er fuldstændig enig i, at samarbejdet fungerer optimalt, og det har Fremskridtspartiet understreget gang på gang. Amtsborgmesteren, Venstrepolitikere, Socialdemokrater osv. har jo gang på gang fortalt, at det er et fortrinligt samarbejde. Så det var bare en understregning af det, som vi godt ved i forvejen: at det fungerer optimalt. Når Fremskridtspartiet så ligesom siger, at vi ikke er med længere, er det, fordi vi kan se reaktionerne. Vi vil ikke risikere, at vi ødelægger det fortrinlige samarbejde.

Derfor vil jeg opfordre ministeren og også SF til at stemme for den dagsorden om en folkeafstemning, og jeg går ud fra, at SF vil stemme for, for SF går i hvert fald ind for det i Sønderjyllands Amtsråd.

(Kort bemærkning).

Steen Gade (SF):

Jeg har meddelt, hvordan SF stemmer. Jeg vil bare takke ministeren for svaret. Og så vil jeg give den kommentar til hr. Keld Albrechtsen, at jeg jo har fået et svar.

Folketinget har fået et svar om, at hvis der er nogen, der vil udnytte det her til at drive udenrigspolitik, så har regeringen givet et politisk tilsagn om – ikke en analyse, men det har jeg heller ikke bedt om – at det ikke er acceptabelt, og så vil man gribe ind. Det er jeg da egentlig tilfreds med i en debat, hvor statsministeren ved sin tilstedeværelse sådan set er garant for det svar.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Det er naturligvis dejligt at høre, at indenrigsministeren har tænkt sig at gribe ind, hvis der foregår noget, som ikke skal være der efter reglerne. Men derfor kunne man altså godt analysere, om det ikke vitterligt er sådan, at det er den erklærede hensigt, at man vil føre udenrigspolitik.

Ministeren siger, at man vil gribe ind, men så er de næste spørgsmål: Hvordan griber man ind over for en euroregion? Hvem står over en euroregion? Hvordan kan en indenrigsminister blande sig i den udenrigspolitik, som en euroregion fører, når den først er etableret? Ja, jeg ved ikke, hvordan man gør det. Skal indenrigsministeren så pålægge Sønderjyllands Amtsråd at opsigte aftalen om euroregionen? Ja, jeg ved det ikke. Det er vel et drastisk skridt, når man først har godkendt, at den bliver etableret.

Jeg synes, at der henstår flere ubesvarede spørgsmål, hvor det bekymrer mig lidt, hvis hr. Steen Gade bare tager dét til efterretning, som ligger fuldstændig uafklaret på nuværende tidspunkt.

Anden næstformand (Henning Grove):

Ordføreren for forespørgerne, fru Pia Kjærsgaard.

Pia Kjærsgaard (DF):

Dansk Folkeparti har rejst denne debat, som er en forespørgselsdebat om regionernes Europa, herunder oprettelse af Euroregion Schleswig.

Jeg synes, det har været lidt trist, når man indimellem har hørt, at der er nogle, som siger, at det kan man faktisk ikke rigtig blande sig i, når ikke man er fra Sønderjylland, og jeg kan da også konstatere, at flertallet af dem, der har blandet sig, ikke er fra Sønderjylland.

Dansk Folkeparti har selvfølgelig rejst denne debat, fordi den også har landspolitisk interesse; men det er klart, at debatten, som nu verserer i Sønderjylland, i allerhøjeste grad har præget denne her debat, og sådan skal det selvfølgelig også være. Det er helt aktuelt. Det er helt naturligt.

Vi havde naturligvis forventet, at regeringen havde svaret seriøst. Det viste sig ikke at være tilfældet. Statsministeren har overhovedet ikke gidet svare, og indenrigsministeren har næsten ikke gidet svare.

Det her er ikke en debat, der alene vedrører sønderjyderne, men hele Danmark. Der er ingen

tvivl om, når man taler med sønderjyder, når man følger med i debatten, hvordan den føres i medierne, at den i øjeblikket er præget af en frygt og der er i visse tilfælde ved at opstå et had. Det er meget beklageligt, og det er uendelig trist, at det er noget, der er politikerskabt; men sådan har det vist i øvrigt været igennem næsten hele historien, når den slags ting er opstået.

Socialdemokratiets ordfører forholdt sig overvejende til, at aftalen jo blot kan opsiges igen. Jeg synes godt nok, at det er en mærkelig måde at indgå en aftale på, når man nærmest siger: Nå, men pyt være med det, den kan jo bare opsiges igen. Det er et meget mærkeligt argument. Det er nærmest som at indgå et ægteskab, og så mens man står foran alteret, så siger man: Nå ja, vi kan jo bare blive skilt igen. Det er ikke en rimelig måde at gøre det på. Hvis man indgår en aftale, må det selvfølgelig være noget, man går helhjertet ind for. Noget, som man varmt kan tilslutte sig, og noget, som man ikke allerede inden aftalen endeligt er indgået påtænker skal opløses. Allerede dér er debatten jo kørt ind på et helt galt spor.

Venstres ordfører talte om et samarbejde over grænserne, men det er jo ikke noget nyt. Det har jo netop i Sønderjylland faktisk i generationer fungeret i fred og fordragelighed og – som jeg sagde i en kort bemærkning – på forbilledlig vis. Der er jo mange andre grænseregioner, som har været interesseret i, hvordan netop de to parter har kunnet få det samarbejde til at fungere. Det er et meget godt eksempel for andre og noget, som har vundet respekt rundt omkring. Det er det, man er ved at sætte over styr.

Den konservative ordfører, hr. Rechendorff, har hr. Thulesen Dahl kommenteret på meget udmærket vis. Det eneste, jeg godt lige vil kommentere, som hr. Thulesen Dahl ikke var inde på, er, at hr. Rechendorff sagde det, som der sådan helt pr. sædvane siges hver evig eneste gang, man tillader sig at rejse spørgsmål, som har noget med Danmark at gøre, som har noget at gøre med, at man synes, det er godt, at man værner om danskheden, at man måske nærer en vis frygt for, at den på visse områder er ved at forsvinde. De ordførere eller de parter, der er inde i en sådan debat – og det er den normale debat – som er for de ting, som man her modsiger, siger: Hvis Euroregion Slesvig kan true Danmarks kultur, så ser det slemt ud.

Og den kom så også her. Det er jo det, der siges hver evig eneste gang. Man skærer et lille

stykke af pølsen hver evig eneste gang, og det er det, Dansk Folkeparti meget gerne vil advare imod.

SF's ordfører var generelt positiv over for grænseregionernes samarbejde. Det er Dansk Folkeparti bestemt også og har aldrig nogen sinde modsat sig et samarbejde over lokale grænser, men det er dødsens farligt at forsøge at udviske grænsen.

Jeg må så forholde mig til, at en af de sætninger, der står under mål og middel i udkastet til oprettelse af denne her euroregion, blandt andet er »støtte til ideen om europæisk enhed og international forståelse«. Det kan meget dårligt siges tydeligere, hvad det egentlig er, man pønser på. Jeg tror, at den sønderjyske befolkning er helt opmærksom på det. Og det er man efterhånden også mere og mere rundt omkring i Danmark, efterhånden som også de landsdækkende medier tager denne debat op. Den er selvfølgelig ikke forbeholdt sønderjyderne; det er klart en sag, som berører Danmark som sådan.

Desværre undlader Socialistisk Folkeparti – kan jeg forstå – at stemme til Dansk Folkepartis dagsorden om en folkeafstemning. Men skidt nu være med det. Vi har lært at være nøjsomme, så bare man ikke stemmer imod, men undlader at stemme; det er ikke særlig godt, men o.k., i situationen må man så acceptere, at det er godt nok, selv om jeg stadig væk lidt vil påberåbe mig det, som SF sagde på sit landsmøde her i weekenden.

Jeg kan forstå, at Fremskridtspartiet støtter Dansk Folkepartis dagsorden. Det regnede vi sådan set også med. Dansk Folkeparti er i øvrigt tilfreds med, at Fremskridtspartiet har indset, at grænserne skal bevares, og nu for eksempel går imod Schengensamarbejdet, hvad man ikke gjorde før. Dansk Folkeparti har hele tiden kæmpet for at opretholde grænserne og personkontrollen.

CD's ordfører skal jeg ikke kommentere så meget. Det har jeg gjort i et par korte bemærkninger. Men jeg tror godt, man kan konstatere, at der er både frygt og had i Sønderjylland. Vi må bare håbe, at ingen af delene vokser alt for meget.

Jeg synes, at når man har kunnet konstatere, og det synes jeg sådan set alle ordførere har været inde på, at der i generationer i Sønderjylland har hersket fred og god stemning Tyskland og Sønderjylland imellem, og der har været en gensidig respekt, hvorfor kan man så ikke beva-

re det, som det er? Hvad skal det her til for? Hvad skal det egentlig nytte? Hvad er det egentlig, man vil?

Jeg håber inderligt, at sønderjyderne får deres folkeafstemning og hvis ikke, at man som minimum udskyder beslutningen til efter kommune- og amtsrådsvalget. Derved kan folk i hvert fald ved valget tage det med i bedømmelsen af, hvem de skal stemme på. Det burde være en minimumsbeslutning i denne debat, hvis folkeafstemningen ikke kan komme i stand.

Det er det, Dansk Folkeparti har fremsat dagsordensforslag om. Det er det, vi synes er rimeligt. Det ser ikke ud til at kunne lade sig gøre, men man må så i det mindste ikke bare gennemføre denne beslutning i den mest overophedede debat, der er lige nu, men tænke sig om og debattere det meget, meget grundigt, inden aftalen kommer endeligt i stand.

(Kort bemærkning).

Steen Gade (SF):

Her ved slutningen af debatten synes jeg, at der er en ting, der skal gøres stjerneklart, og derfor har jeg et spørgsmål til fru Pia Kjærsgaard.

Jeg vil gerne høre, om fru Pia Kjærsgaard er enig i, at denne aftale intet har at gøre med at fjerne grænsen. Den aftale, der diskuteres, har intet med det at gøre. Det bliver sammenblandet i diskussionen i grænseregionen. Men er fru Pia Kjærsgaard enig i, at de ting, der har med fjernelse af grænsen og grænsekontrol at gøre, blev besluttet i 1986 og er en del af Schengen-aftalen? Jeg synes bare, at det skulle stå stjerneklart, og derfor vil jeg gerne høre, at sådan er det helt objektivt. Jeg synes også, det ville klæde debatten, om Dansk Folkeparti her markerede det fuldstændig klart, for det er jo det, der bliver grundigt sammenblandet i debatten i Sønderjylland.

(Kort bemærkning).

Jan Køpke Christensen (FP):

Jeg vil bare gøre det klart, at som historien er, er det således, at alle – og jeg understreger alle – der blev valgt for Fremskridtspartiet ved sidste valg har været med til at vedtage, at man skulle gå ind for en observatørstatus i Schengen. Jeg understreger, at det mente alle, der blev valgt på Fremskridtspartiets liste ved sidste valg. At vi så senere hen er blevet overbevist om, at vi ikke skulle gå videre, og at vi skulle gå imod Schengen, har Fremskridtspartiet helt klart meldt ud.

Vi ønsker ikke de åbne grænser. Vi har erfaringer fra grænsen med grænsepolitiet osv., og det gør, at vi i dag ikke vil være med længere. Sådan er historien, og sådan er fakta. Det vil sige, at fru Kjærsgaard også har haft den holdning tidligere, at man gik ind for en observatørstatus. Og i øvrigt er det rigtigt, som en tidligere taler sagde, at denne diskussion intet har med Schengen at gøre, og det synes jeg lige vi skal pointere.

Jeg må sige, at måske kunne man også drøfte det, fru Pia Kjærsgaard var inde på, altså at det var en sag, der gjaldt hele landet. Det er jeg faktisk enig med fru Kjærsgaard i. Men så vil jeg gerne spørge, om det måske var en idé, at dagsordenen gik på, at hele landet skulle deltage i en folkeafstemning. For er det således, at det er en sag for hele landet, så er det vel ikke kun et amt, der skal gå til folkeafstemning.

(Kort bemærkning).

Pia Kjærsgaard (DF):

Til hr. Køpke Christensen skal jeg sådan set bare sige, at jeg er helt tilfreds med, at Fremskridtspartiet har ændret holdning. Det synes jeg er helt fint. Og hvad Fremskridtspartiet har gjort, ved hr. Køpke Christensen jo ganske godt, da han er repræsentant for Fremskridtspartiet. Jeg er repræsentant for Dansk Folkeparti.

Så må jeg også konstatere, at hr. Køpke Christensen stemmer for vores dagsorden, og det synes jeg også er helt fint, for så er der sådan set ikke nogen grund til at lave en anden dagsorden. Jeg tror næppe, hvis man havde lavet en anden dagsorden, at vi havde opnået en større tilslutning.

Lad mig så sige til hr. Steen Gade, at jeg ikke vil sige det så ensidigt, som hr. Steen Gade sagde det. Det er da fuldstændig korrekt, at det ikke direkte har noget med Schengen-samarbejdet at gøre, men det er meget naturligt, at jeg tager det op i denne her diskussion, og at jeg svarer på det i min endelige ordførertale. Det synes jeg overhovedet ikke at man kan stille så ensidigt op, som hr. Steen Gade gjorde. Det, man debatterer i øjeblikket, er jo sådan set, om man overhovedet stadig væk skal opretholde Sønderjyllands Amt. Så langt tror jeg i hvert fald vi er enige.

Så har jeg været ked af, at hr. Steen Gade ikke kan stemme for, men det er jo hr. Steen Gades egen beslutning.

(Kort bemærkning).

Jan Køpke Christensen (FP):

Det skulle opfattes som et venligt spørgsmål. Det var, fordi fru Kjærsgaard netop sagde, at det, vi drøfter i dag, er en sag for hele Danmark. Og det er jeg sådan set ikke meget uenig i, så det er slet ingen kritik, tværtimod. Så spørger jeg, om det måske var en idé at medtage det om, at hele befolkningen skulle spørges om afgivelse af suverænitet, som der måske kunne ligge i Euro-region Slesvig. Det var kun en venlig forespørgsel.

Derudover må jeg endnu en gang pointere, at Fremskridtspartiet følger med i udviklingen, og det gør vi altid. Og er det således, at vi fra vores observatørstatus skulle tage stilling til, om vi skulle gå med i Schengen, så sagde vi altså nej, og det har Dansk Folkeparti ikke gjort. De eksisterede som bekendt ikke tidligere, men vi ved i hvert fald, at kendsgerningen i historien er, at også fru Kjærsgaard har været med til at vedtage Fremskridtspartiets politik om, at vi foreløbigt skulle have observatørstatus, og at vi så skulle se tiden an.

(Kort bemærkning).

Pia Kjærsgaard (DF):

Det er en pudsig diskussion. Jeg skal kun konstatere, at Fremskridtspartiet på et sommergruppemøde ved Padborg Politi sidste sommer i løbet af halvanden times tid ændrede beslutning. Det synes vi i Dansk Folkeparti er helt fint, og det har vi ikke spor imod.

Skal vi nu ikke lade den diskussion ligge og bare sige, at det er da godt, vi er flere partier, og så kan vi på et andet tidspunkt komme ind på, om det har noget med suverænitetsafgivelse at gøre. Jeg synes, det er helt fint, at Fremskridtspartiet nu er kommet med, for så er der kommet det parti og de stemmer ekstra med. Det gør for Dansk Folkepartis vedkommende ikke spor. Sådan er det.

Må jeg så sige med hensyn til dagsordenen, at jeg synes, det er lidt sent, hvis man skal begynde at lave en anden dagsorden. Dagsordener kan man altid diskutere, men da Fremskridtspartiet ikke har foreslået sin egen dagsorden, så kunne hr. Jan Køpke Christensen måske nå at gøre det på nuværende tidspunkt.

Anden næstformand (Henning Grove):

Sidste runde. Hr. Jan Køpke Christensen.

(Kort bemærkning).

Jan Kørpke Christensen (FP):

Jeg synes, det er vigtigt, at vi debatterer denne her sag, der er så vigtig. Og jeg må bare sige til fru Pia Kjærsgaard, at Fremskridtspartiet faktisk har henvendt sig i dag og bedt om at være med på denne dagsorden. Det har man så ikke ønsket fra Dansk Folkepartis side, og det er også helt o.k., det er fair nok, men sådan forholder det sig.

Og bemærkningen om, at det kun skulle være halvanden time, vi besøgte grænsepolitiet, synes jeg er helt ude på et sidespor. Det tror jeg slet ikke fru Kjærsgaard ved noget om. Det er således, at vi faktisk har brugt en del tid på kontakt med grænsepolitiet, og det er helt fair, og det er fint, som fru Kjærsgaard også siger.

Jo flere mandater, der står bag og dæmmer op for de åbne grænser, desto bedre er det. Så det er absolut ingen kritik, og sådan må det ikke forstås, tværtimod. Jeg synes bare, vi skal forholde os til virkelighedens verden og til, hvordan det er foregået reelt. Derfor sagde jeg, at når denne diskussion gjaldt hele landet, så burde vi erkende, at vi måske havde taget fejl, og have sagt, at der skulle være en folkeafstemning for hele landet.

Hermed sluttede forhandlingen.

Anden næstformand (Henning Grove):

Som tidligere meddelt vil afstemningen om de stillede forslag om motiverede dagsordener finde sted i morgen.

Den næste sag på dagsordenen var:

8) Forespørgsel nr. F 60:

Forespørgsel til statsministeren og erhvervsministeren:

»Hvilke konkrete planer har regeringen for at nedbringe det administrative »bøvl«, som hvert år koster danske virksomheder mange milliarder, og med hvilke øvrige initiativer vil regeringen fremme »mere omsorg og mindre emsighed« i forhold til borgerne?»

Af Mimi Jakobsen (CD), Torben Lund, (S), Pia Larsen (V), Pernille Sams (KF), Kjeld Rahbæk Møller (SF), Bjørn Elmquist (RV), Kirsten Jacobsen (FP), Frank Aaen (EL), Kristian Thulesen Dahl (DF) og Jacob Haugaard (UP).

(Forespørgslen anmeldt 9/4 97. Fremme af forespørgslen vedtaget 16/4 97).

Begrundelse

Mimi Jakobsen (CD):

Når samtlige partier i dag eller i aften står bag forespørgslen til statsministeren og erhvervsministeren om de administrative byrder for danske virksomheder og en debat om statsministerens udtryk fra åbningstalen om mindre emsighed, mere velfærd, så er det jo først og fremmest glædeligt, fordi der øjensynlig er en bred forståelse af, at der er behov for at tage endnu et tag på det her område.

I betragtning af det fremskredne tidspunkt og den relativt sluttede kreds, der er til stede her, kan man måske også fristes til en lille smule selverkendelse og sige, vi måske i virkeligheden også har medvirket til det alle sammen.

For det er vel sådan, at uanset hvilken regering, uanset hvilken opposition, så har vi haft berettigede og begrundede krav hver især. Vi har haft politiske prioriteringer, som sagde, at der skal betales skat, og det kræver reguleringer og kontrol og indberetninger. Vi vil ikke have socialt snyd, og det kræver kontrol, indberetninger og reguleringer. Der skal tages hensyn til miljøet, og det kræver kontrol og indberetninger og reguleringer og arbejdsmiljø osv. osv.

Vi kan ikke være enige om alle politiske prioriteringer, men har dog fra tid til anden medvirket med brede flertal til at øge bøvlet eller de administrative byrder og indberetninger.

Vi vil også have retfærdighed og har vel efterhånden vænnet hinanden til, at millimeterretfærdighed nu er det bedste. Vi vil have orden i sagerne ned til den mindste detalje, vi vil have